

คู่มือการประเมิน เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

คนมีสุข

คนมีสุขภาพดี ได้รับ
การศึกษา สวัสดิการ
และการพิทักษ์สิทธิ์
ที่เหมาะสมและเท่าเทียม
ครอบครัวอบอุ่น
ชุมชนเอื้ออาทร
มีกิจกรรมสร้างสรรค์
สังคม ดำรงประเพณี
วัฒนธรรม และภูมิปัญญา
ท้องถิ่น

สิ่งแวดล้อมยั่งยืน

ทรัพยากรธรรมชาติมีความสมบูรณ์
มีพื้นที่สีเขียวเพียงพอ ภูมิทัศน์
สวยงาม ของเสียหรือมลพิษ
ถูกจัดการอย่างเหมาะสม และ
ประชาชนมีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับ
สิ่งแวดล้อม

เทศบาลแห่ง การเรียนรู้และ การบริหาร จัดการที่ดี

มีวิสัยทัศน์และแผนงาน
ชัดเจน บุคลากรมีความ
รอบรู้และเชี่ยวชาญ
ระบบการทำงานได้รับ
การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
พร้อมการบริหารจัดการ
ที่ดี และมีนวัตกรรมการ
พัฒนาเมือง

เมืองอยู่ดี

มีการใช้ประโยชน์ที่ดิน
อย่างเหมาะสม
โครงสร้างพื้นฐาน
เพียงพอสำหรับคน
ทุกกลุ่ม มีความมั่นคง
ด้านที่อยู่อาศัย
ปลอดภัย และ
เศรษฐกิจมั่นคง

กรอบแนวคิด
เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

คู่มือการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

จัดทำโดย :

สำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

พิมพ์ครั้งที่ ๑ : มีนาคม ๒๕๖๒

จำนวนพิมพ์ ๑,๐๐๐ เล่ม

ออกแบบ : บริษัท กู๊ดฮัฟนิ่ง ดีไซน์ จำกัด

พิมพ์ที่ : บริษัท เวิร์ด เอ็กซ์เพิร์ท จำกัด

คำนำ

จากการขยายตัวของประชากรเมืองเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยคาดว่าในปี ๒๕๖๙ จะมีประชากรในเขตเมืองเพิ่มมากขึ้น ร้อยละ ๖๐ ทำให้เกิดการขยายตัวของเมือง เนื่องจากความต้องการที่อยู่อาศัย และกิจกรรมต่างๆ เพิ่มมากขึ้น ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมเพิ่มสูงขึ้นตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการเพิ่มขึ้นของชุมชนเมือง ซึ่งเป็นการเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเนื่องจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ นโยบายระดับชาติได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างบูรณาการและมุ่งเน้นการพัฒนาที่สมดุลในทุกมิติ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตอย่างเท่าทัน และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ เห็นชอบในหลักการและแนวทางการขับเคลื่อนเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน โดยให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ให้มีความชัดเจนเป็นรูปธรรมมากขึ้นให้ครอบคลุมทั่วประเทศ ภายในปี ๒๕๖๓ ทั้งนี้ กรอบแนวทางการขับเคลื่อนดังกล่าว ควรมุ่งเน้นการสร้างการรับรู้ให้ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการดังกล่าวด้วย ซึ่งการพัฒนาประเทศสู่ความยั่งยืนไม่เพียงแต่การเพิ่มรายได้แก่ประชาชนเท่านั้น แต่ต้องคำนึงถึงคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนทั้งประเทศ ทิศทางการพัฒนาต้องสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมีเสถียรภาพ ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม และพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน และได้รับการยอมรับจากประชาชน

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้ดำเนินการประเมินเทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืน หรือการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ตั้งแต่ ปี ๒๕๕๗ จนถึงปัจจุบัน เพื่อมุ่งหวังให้เทศบาลทุกระดับได้นำกรอบแนวคิดและเกณฑ์ชีวิตเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนไปใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดทิศทางการพัฒนาเมืองต่อไป

สารบัญ

๑. การพัฒนาเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน	๕
๑.๑ ความสำคัญของการพัฒนาเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน	๗
๑.๒ ประโยชน์ที่เทศบาลจะได้รับจากการเข้าร่วมโครงการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน	๙
๒. กรอบแนวคิดและตัวชี้วัดเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน	๑๑
๒.๑ กรอบแนวคิดเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน	๑๒
๒.๒ ตัวชี้วัดเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน	๑๓
๓. การประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน	๔๙
๓.๑ กระบวนการประเมิน	๕๐
๓.๒ ระดับผลการประเมิน	๕๒
๓.๓ เกณฑ์การให้คะแนนตัวชี้วัด	๕๓
๔. การส่งผลงานเข้าร่วมการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน	๗๗
๔.๑ วิธีการส่งผลงานเข้าร่วมประเมิน	๗๙
๔.๒ ข้อแนะนำในการส่งผลงานเข้าร่วมประเมิน	๗๙

การพัฒนาเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

“การประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน” เป็นแนวคิดการพัฒนาเมืองที่ต่อยอดมาจาก **“โครงการประเมินเทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืน”** ที่ได้ดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่องนับจาก ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ภายใต้ความร่วมมือระหว่างกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย และสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ซึ่งเป็นการประสานแนวคิดในการพัฒนาเมืองที่ครอบคลุมทุกมิติการพัฒนาและเป็นไปตามบทบาทหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของเทศบาล และยังเป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ขององค์การสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals: SDGs) ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)

กรอบแนวคิด **“เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน”** เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและใช้บริหาร **“เมือง”** ที่ครอบคลุมทุกมิติของการพัฒนา อันประกอบด้วย **“เมืองอยู่ดี คนมีสุข สิ่งแวดล้อมยั่งยืน และเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี”** ซึ่งทั้ง ๔ องค์ประกอบ มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน จะขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งไม่ได้ เช่น การพัฒนาเมือง ในด้านการจัดทำผังเมือง ส่งผลให้เกิดระบบการจราจรของเมืองที่มีประสิทธิภาพ ลดปัญหาการจราจรติดขัดในเมืองได้ ซึ่งนั่นย่อมส่งผลให้มลพิษทางอากาศของเมืองลดลงและส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน หรือการพัฒนากระบวนการคัดแยกขยะต้นทางของครัวเรือน จะช่วยลดปริมาณขยะของเทศบาลลง ส่งผลให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดี สุขภาพอนามัยของประชาชนดีขึ้น และส่งผลให้ปริมาณขยะ ณ หลุมฝังกลบลดลง ยืดอายุหลุมฝังกลบได้ และยังช่วยเทศบาลในการประหยัดงบประมาณค่ากำจัดขยะ

จึงกล่าวได้ว่า แนวคิดการพัฒนา **“เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน”** นี้เป็นแนวคิดที่มีความทันสมัย สอดรับกับนโยบายของประเทศและมีความจำเป็นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการ ทั้งการใช้เป็นกรอบในการกำหนดนโยบาย การพัฒนาท้องถิ่น และเป็นกรอบในการดำเนินงานพัฒนาร่วมกับภาคส่วนต่างๆ อย่างมีส่วนร่วม

๑.๑ ความสำคัญของการพัฒนาเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

ประเทศไทยได้มีการกำหนดนโยบายการพัฒนาประเทศที่มี
เนื้อหาสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ขององค์การ
สหประชาชาติ (Sustainable Development Goals: SDGs)
ซึ่งเป็นเป้าหมายในการพัฒนาในช่วง ๑๕ ปี (พ.ศ.๒๕๕๘ – ๒๕๗๓)
จำนวน ๑๗ เป้าหมาย

โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ประเทศไทยได้กำหนด “ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี”
(พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ในยุทธศาสตร์ด้านที่ ๕ “การสร้างการเติบโต
บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม” ได้กำหนดแนวทางการ
พัฒนาประเทศไว้ดังนี้

๑. จัดระบบอนุรักษ์ พื้นฟูและป้องกันการทำลาย ทรัพยากรธรรมชาติ
๒. วางระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพทั้ง ๒๕ ลุ่มน้ำ เน้น
การปรับระบบการบริหารจัดการอุทกภัย อย่างบูรณาการ
๓. การพัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในทุกภาค
เศรษฐกิจ
๔. การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและเมืองที่เป็นมิตรกับ
สิ่งแวดล้อม
๕. การร่วมลดปัญหาโลกร้อนและปรับตัวให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
สภาพภูมิอากาศ
๖. การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และนโยบายการคลัง
เพื่อสิ่งแวดล้อม

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔)
 ซึ่งมุ่งเน้นกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และให้ความสำคัญ
 กับการพัฒนาเมืองเป็นอย่างมาก โดยเป้าหมายสำคัญประการหนึ่งที่สอดคล้องกับเมือง
 สิ่งแวดล้อมยั่งยืน คือ **“๑ จังหวัด ๑ เมืองน่าอยู่”** ซึ่งแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ ๑๒ ได้
 กำหนดแนวทางการพัฒนาเมืองไว้ ดังนี้

จะเห็นได้ว่าทิศทางนโยบายในระดับสากลและระดับประเทศมุ่งเน้นในเรื่องการพัฒนา
 และการเติบโตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาเมือง อันเป็น
 กลไกสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตของประชาชน

โดยเฉพาะเทศบาล เป็นหน่วยงานที่มีส่วนสำคัญในการผลักดันให้บรรลุเป้าหมายตาม
 นโยบายและแผนงานเหล่านั้น อันเนื่องมาจาก เทศบาลมีความรับผิดชอบในพื้นที่
 ที่มีความเป็น **“เมือง”** มีความหนาแน่นของประชากร และมีความสำคัญทางเศรษฐกิจ
 ตลอดจนเป็นพื้นที่ที่มีการใช้ทรัพยากรสูง เป็นแหล่งผลิตสินค้าและบริการ และเป็น
 แหล่งผลิตมลพิษและของเสีย เทศบาลจึงมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการ
 สิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชาชนเพื่อเดินไปบนเส้นทางของการเติบโตที่เป็นมิตร
 ต่อสิ่งแวดล้อม

๑.๒ ประโยชน์ที่เทศบาลจะได้รับจากการเข้าร่วม การประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

รางวัลสำหรับเทศบาลที่ชนะเลิศยอดเยี่ยมระดับประเทศในการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ระดับประเทศ คือ การเข้าเฝ้าฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเพื่อรับถ้วยรางวัลพระราชทานและเทศบาลที่ส่งผลงานร่วมการประเมินจะได้รับการรับรองระดับการประเมินเพื่อที่จะช่วยสร้างการยอมรับจากประชาชนในพื้นที่การเผยแพร่ผลงานแก่เทศบาลอื่นๆ และสื่อสารสาธารณะอย่างกว้างขวาง อันจะนำมาซึ่งชื่อเสียงและการยอมรับ

ทั้งนี้การประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนมิได้มีเป้าหมายในการประกวดและให้รางวัล แต่ให้ความสำคัญต่อการนำแนวคิดและตัวชี้วัดที่พัฒนาขึ้นไปปรับใช้ในการพัฒนาเมือง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการเมืองสู่ความน่าอยู่และมีสิ่งแวดล้อมที่ดีอย่างยั่งยืน รวมถึงเผยแพร่ผลงานที่ดีเพื่อเป็นแบบอย่างและกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาไปในทิศทางที่ถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น เทศบาลที่นำกรอบแนวคิดเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนไปปรับใช้จะได้รับประโยชน์ด้านต่างๆ หลายประการ ดังนี้

สามารถกำหนดนโยบายและแนวทางการพัฒนาเมืองได้ อย่างถูกต้องและทันสมัย

การศึกษาคู่มือประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน จะช่วยให้เกิดความเข้าใจและสามารถนำไปกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ โครงการ หรือแนวทางการพัฒนาพื้นที่ตามแนวทางการพัฒนาเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนให้เกิดประโยชน์และสร้างความพึงพอใจให้แก่ทุกกลุ่ม เป็นแนวทางที่ถูกต้อง เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ และทันสมัย

สามารถพัฒนาการทำงานเป็นทีมของเทศบาล

ในการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนต้องประสานการทำงานของทุกสำนัก กอง มิใช่งานของสำนัก กองใดกองหนึ่ง เทศบาลที่นำแนวคิดไปปรับใช้และส่งผลงานเข้าร่วมการประเมินจึงต้องมีการประชุมวางแผนร่วมกันภายในองค์กร จึงช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ การทำงานเป็นทีม เกิดการทำงานร่วมกันในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การทำความเข้าใจกรอบแนวคิด ตัวชี้วัด และเกณฑ์การให้คะแนน การจัดมอบหมายหน้าที่ ความรับผิดชอบตามตัวชี้วัด การเก็บรวบรวมผลงาน การนำเสนอผลงานทั้งในรูปเอกสารและการนำเสนอชี้แจงแก่คณะกรรมการ ที่ต้องเตรียมการนำเสนอให้ตรงประเด็น ชัดเจน กระชับ ซึ่งจะส่งผลต่อการดำเนินงานขององค์กรให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากขึ้น

เสริมสร้างศักยภาพการทำงานของบุคลากรของเทศบาล

เกณฑ์ชี้วัดเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน มีแนวคิดที่ครอบคลุมและทันสมัย ถูกต้องตามหลักวิชาการในการพัฒนาเมือง เมื่อบุคลากรของเทศบาลได้ทำการศึกษาแนวคิดดังกล่าว จะเห็นแนวทางการพัฒนาเมือง และยกระดับกระบวนการทำงาน ต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่สำคัญ และหลักฐานผลการดำเนินงาน การวางแผนการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูล การดำเนินงาน การประเมินผลผลิต ผลลัพธ์

การระดับการพัฒนาเทศบาล

การประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนเป็นทั้งการประเมินตนเอง และการเปรียบเทียบระดับการพัฒนาของเทศบาลตนเองกับเทศบาลอื่น ทั้งนี้เมื่อเทศบาลส่งผลงานเข้าร่วมจะทำให้ทราบระดับการพัฒนาของตนเอง รวมถึงทราบจุดเด่นและจุดบกพร่องในการพัฒนา เพื่อนำไปปรับปรุงการดำเนินงานในอนาคต

ช่วยพัฒนาระบบข้อมูลและการติดตามประเมินผล

เนื่องจากต้องใช้ข้อมูลจากการรวบรวมผลงานที่ครอบคลุมทุกภารกิจของเทศบาล จึงจำเป็นต้องพัฒนาระบบการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลให้เป็นระบบเดียวกัน หรือใกล้เคียงกัน สามารถใช้ประโยชน์ข้อมูลดังกล่าว ทั้งในการดำเนินงานต่างๆ และทำให้ประชาชนได้รับทราบผลการพัฒนาเมือง และที่สำคัญสามารถนำข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผนและกำหนดทิศทางการพัฒนาทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

ขยายเครือข่ายการเรียนรู้และความร่วมมือ

เทศบาลที่ส่งผลงานเข้าร่วมการประเมิน ซึ่งเป็นเทศบาลที่มีความมุ่งมั่นและต้องการพัฒนาอย่างไม่หยุดนิ่ง ก่อให้เกิดการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน รวมถึงเพิ่มโอกาสในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และเข้าร่วมกิจกรรมของหน่วยงานจัดการประเมินฯ และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการขยายเครือข่ายให้กว้างขึ้นเรื่อยๆ

สำหรับเทศบาลที่มีผลงานที่ดีหรือได้รับรางวัล จะได้รับการเผยแพร่ผลงานสู่เทศบาลอื่นๆ และสาธารณชน ผ่านช่องทางต่างๆ โดยเฉพาะการประกาศผลและมอบรางวัล การเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชน การรวบรวมและเผยแพร่ผลงาน ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานต่างๆ นอกจากนี้ ยังจะได้รับการยกระดับและพัฒนาศักยภาพเพื่อก้าวสู่ต้นแบบแหล่งเรียนรู้เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนอาเซียน เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีและสนับสนุนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อมแก่พื้นที่อื่นต่อไป

กรอบแนวคิดและตัวชี้วัด
เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

๒.๑ กรอบแนวคิดเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

การพัฒนาเมืองอย่างมีส่วนร่วม สู่การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

เมืองอยู่ดี มีการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสม โครงสร้างพื้นฐานเพียงพอสำหรับคนทุกกลุ่ม มีความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัยปลอดภัย และเศรษฐกิจมั่นคง (๗ ตัวชี้วัด)

คนมีสุข คนมีสุขภาพดี ได้รับการศึกษา สวัสดิการ และการพิทักษ์สิทธิที่เหมาะสมและเท่าเทียม ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเอื้ออาทร มีกิจกรรมสร้างสรรค์สังคม ดำรงประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น (๙ ตัวชี้วัด)

สิ่งแวดล้อมยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมีความสมบูรณ์ มีพื้นที่สีเขียวเพียงพอ ภูมิทัศน์สวยงาม ของเสียหรือมลพิษถูกจัดการอย่างเหมาะสม และประชาชนมีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (๗ ตัวชี้วัด)

เทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี มีวิสัยทัศน์และแผนงานชัดเจน บุคลากรมีความรอบรู้และเชี่ยวชาญ ระบบการทำงานได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง พร้อมการบริหารจัดการที่ดี และมีนวัตกรรมการพัฒนาเมือง (๑๑ ตัวชี้วัด)

๒.๒ ตัวชี้วัดเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด
เมืองอยู่ดี	
• เมืองมีการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสม	๑. การกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน ให้เป็นไปตามบริบทของเมือง
	๒. การพัฒนาเมืองและชุมชนให้เป็นไปตามผังเมือง
• เมืองมีโครงสร้างพื้นฐานที่ได้มาตรฐานสำหรับคนทุกกลุ่ม	๓. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ครอบคลุมและเหมาะสมกับผู้ใช้งาน
• เมืองมีความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ	๔. การยกระดับคุณภาพชีวิตสำหรับผู้มีรายได้น้อยและผู้ด้อยโอกาส
	๕. การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน
• เมืองมีความปลอดภัย	๖. การจัดการภัยพิบัติและสาธารณภัย
	๗. การป้องกันและดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
คนมีสุข	
• คนมีสุขภาพดี	๘. การเสริมสร้างสุขภาพที่ดีของคนในเมือง
	๙. การคุ้มครองสุขภาพอนามัย
• คนทุกวัยได้รับการศึกษาอย่างหลากหลายและเท่าเทียม	๑๐. การส่งเสริมการศึกษาอย่างหลากหลายและเท่าเทียม
• คนทุกกลุ่มได้รับสวัสดิการที่เหมาะสม	๑๑. การจัดสวัสดิการที่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน
• ปลอดภัยจากอุบัติเหตุและอบายมุข	๑๒. การป้องกันและแก้ไขปัญหาสุรา บุหรี่ ยาเสพติดและอบายมุข
• ครอบครัวมีความอบอุ่นและชุมชนมีความเอื้ออาทร	๑๓. การส่งเสริมความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว ความสามัคคีและเอื้ออาทรระหว่างคนในชุมชน
• ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม	๑๔. การส่งเสริมกิจกรรมทางสังคมเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วม
• เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสได้รับการพิทักษ์สิทธิ	๑๕. การพิทักษ์สิทธิของเยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส
• ประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้รับการสืบสานให้ดำรงไว้	๑๖. การอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด
สิ่งแวดล้อมยั่งยืน	
• ทรัพยากรธรรมชาติในเมืองได้รับการดูแลรักษาให้คงไว้ซึ่งระบบนิเวศที่ดี	๑๗. การดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติให้คงไว้ซึ่งระบบนิเวศที่ดี
• ของเสียหรือมลพิษถูกจัดการอย่างถูกต้องและเหมาะสม	๑๘. การจัดการขยะมูลฝอยชุมชนอย่างครบวงจรและเหมาะสม ๑๙. การจัดการน้ำเสีย หรือมลพิษทางอากาศอย่างเหมาะสม
• พื้นที่สีเขียวและภูมิทัศน์เมืองได้รับการดูแลรักษาอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม	๒๐. การอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่สีเขียวให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต ๒๑. การปรับปรุงภูมิทัศน์เมืองให้มีความสวยงามและสอดคล้องกับสภาพเมือง
• ประชาชนมีวิถีชีวิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	๒๒. การส่งเสริมการผลิต การบริการ และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๒๓. การส่งเสริมการใช้พลังงานและน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ
เทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี	
• การมีวิสัยทัศน์และแผนงานที่ชัดเจน	๒๔. การกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ พร้อมแปลงไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม
• บุคลากรมีความรอบรู้และเชี่ยวชาญ	๒๕. การพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความรอบรู้และเชี่ยวชาญในงานที่รับผิดชอบ
• องค์ความรู้และระบบการทำงานได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	๒๖. การสร้างองค์กรเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ๒๗. การสนับสนุนให้เกิดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงานที่เอื้อต่อคุณภาพชีวิตที่ดี
• การบริหารจัดการที่ดี	๒๘. การส่งเสริมให้ผู้บริหารและบุคลากรมีคุณธรรม จริยธรรม ในการบริหารและการทำงาน ตามมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๒๙. การมีกระบวนการตอบสนองต่อการให้บริการ ขอรับบริการและจัดการข้อร้องเรียนของประชาชนอย่างครบถ้วนเป็นระบบ ๓๐. การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของเทศบาล ๓๑. ความร่วมมือในการดำเนินงานกับหน่วยงานอื่น ๓๒. การจัดเก็บรายได้ให้ได้ตามเป้าหมาย การลดรายจ่ายหรือความพยายามในการหารายได้อื่น ๓๓. ความพยายามในการใช้งบประมาณให้เป็นไปตามที่คาดการณ์ และมีเหตุผลอันควรในการโอนงบประมาณ
• นวัตกรรมการพัฒนาเมือง	๓๔. นวัตกรรมพัฒนาเมืองด้านต่างๆ

ตัวชี้วัดที่ ๑

การกำหนดทิศทางการใช้ประโยชน์ที่ดินตามบริบทของเมือง

การกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน แผนงานโครงการ กรอบวิสัยทัศน์ ในการวางแผน และวางผัง เป็นเครื่องมือหนึ่งที่ช่วยกำหนดทิศทางและรูปแบบของการขยายเมืองและโครงสร้างพื้นฐานไปในทิศทางที่เหมาะสมมีความเป็นระเบียบ เรียบร้อย มีสภาพแวดล้อมที่ดี มีความปลอดภัย และน่าอยู่ สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรม ตลอดจนการพัฒนาเศรษฐกิจ อาชีพ การเสนอแนะการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดิน ความหนาแน่นของประชากร การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน ความปลอดภัยของประชาชน การคมนาคมขนส่ง และสวัสดิภาพทางสังคม เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อม ดำรงรักษาหรือบูรณะสถานที่และวัตถุที่มีประโยชน์หรือ คุณค่าในทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดี หรือเพื่อบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิประเทศดั้งเดิม หรือมีคุณค่าในทางธรรมชาติ พร้อมทั้งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้เกิดประสิทธิภาพ การให้บริการทางสังคมที่เพียงพอได้มาตรฐาน และแก้ไขและบรรเทาปัญหา

แนวทาง/กิจกรรมตัวอย่าง

- จัดทำผังเมืองรวม หรือจัดทำผังเมืองเฉพาะ หรือกำหนดเทศบัญญัติการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีส่วนร่วม หรือ จัดทำข้อกำหนดเพื่อควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน หรือ ผังเทศบาล หรือผังชุมชน อย่างใดอย่างหนึ่ง
- กิจกรรมด้านการตรวจสอบ ประเมินผล ด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน
- กิจกรรมด้านการวางผังคมนาคม และขนส่งที่สัมพันธ์กับแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

เมืองอยู่ดี

ตัวชี้วัดที่ ๒

การพัฒนาเมืองและชุมชนให้เป็นไปตามผังเมือง

กรณีที่มีผังเมืองรวม การพัฒนาเมืองและชุมชนให้เป็นไปตามผังเมืองรวม มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาทางกายภาพ การขยายตัวของประชากร ปัญหาด้านเศรษฐกิจ และสังคมเมือง ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งเทศบาลควรให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ การปรับปรุง การพัฒนา และการสร้างชิ้นใหม่ โดยต้องไม่ขัดแย้งหรือส่งผลกระทบต่อชุมชน นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงการพัฒนาให้เมืองมีความปลอดภัย มีระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการที่ทั่วถึง การขยายตัวเป็นไปตามผังเมือง จะช่วยลดปัญหาความแออัด ลดการรุกร้าพื้นที่ทางธรรมชาติ และช่วยสร้างเมืองให้น่าอยู่

กรณีมีผังเสนอแนะ (ไม่มีผังเมืองรวม) เทศบาลมีการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาทางด้านกายภาพ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อนำไปสู่การกำหนดผังเมืองรวมหรือผังเทศบาล

แนวทาง/กิจกรรมตัวอย่าง

- ส่งเสริมการพัฒนาเมืองและชุมชนให้เป็นไปตามผังเมืองรวม หรือผังเมืองเสนอแนะ หรือเทศบัญญัติการใช้ประโยชน์ที่ดิน หรือผังเทศบาล หรือผังชุมชน เช่น พัฒนาระบบคมนาคมในพื้นที่ พัฒนาระบบขนส่งมวลชน พัฒนาพื้นที่พาณิชยกรรมและการบริการ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาและอนุรักษ์ย่านเมืองเก่า เป็นต้น
- ดำเนินการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน ให้เป็นไปตาม ผังหรือแผนที่เทศบาลมี หรือได้ประกาศใช้
- ประเมินผลการดำเนินการการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เป็นไปตามแผนหรือผังที่เทศบาลประกาศใช้

เมืองอยู่ดี

ตัวชี้วัดที่ ๓

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ครอบคลุม และเหมาะสมกับผู้ใช้ประโยชน์

โครงสร้างพื้นฐานเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิตของประชาชน เช่น ถนน สะพาน ทางเดินเท้า ชลประทาน ระบบไฟฟ้า ระบบน้ำประปา โทรคมนาคม ห้องน้ำสาธารณะ สถานที่ออกกำลังกาย อินเทอร์เน็ต พื้นที่สาธารณะ ป้ายบอกทาง เป็นต้น ให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาของเมือง ทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ต้องคำนึงถึงมาตรฐานในการดำเนินการ ความครอบคลุมพื้นที่ รวมถึงปรับปรุงและดูแลรักษาให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้ดี ไม่ชำรุดทรุดโทรม นอกจากนี้ ควรคำนึงถึงการเตรียมความพร้อมรองรับสังคมผู้สูงอายุ และการอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกกลุ่มตามบริบทของเมือง

แนวทาง/กิจกรรมตัวอย่าง

- กิจกรรมวิเคราะห์ลักษณะประชากรของเมือง เพื่อวางแผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของเมืองให้เหมาะสม
- การกำหนดแผน มาตรการในการจัดทำ พัฒนา และบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานของเมือง
- กิจกรรมดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการจัดทำ พัฒนา และบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานของเมือง
- การประเมินผลการใช้ประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของเมืองจากคนทุกกลุ่ม

เมืองอยู่ดี

ตัวชี้วัดที่ ๕

การยกระดับคุณภาพชีวิตสำหรับผู้มีรายได้น้อยและผู้ด้อยโอกาส

ผู้มีรายได้น้อยและผู้ด้อยโอกาสถือเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่จำเป็นต้องได้รับการดูแลในเรื่องคุณภาพชีวิต การสร้างงาน รายได้ และการดูแลที่อยู่อาศัยอันเป็นส่วนหนึ่งของปัจจัยการดำรงชีวิต ซึ่งเป็นภารกิจของเทศบาลในการดูแลทั้งในด้านที่อยู่อาศัย รวมถึงการปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม การจัดสาธารณูปโภค สาธารณูปการ การแก้ไขปัญหาชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย โดยต้องให้ความสำคัญกับการจัดการด้านที่อยู่อาศัยและชุมชนให้เป็นไปตามมาตรฐานและเพียงพอสำหรับคนทุกกลุ่ม ตลอดจนถึงการจัดบริการสาธารณะ การเสริมสร้างอาชีพหรือเสริมรายได้ให้แก่คนในชุมชนเพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ดีของชุมชน

แนวทาง/กิจกรรมตัวอย่าง

- กิจกรรมสำรวจข้อมูลที่อยู่อาศัย สภาพความเป็นอยู่ของผู้มีรายได้น้อย ผู้ด้อยโอกาส หรือสภาพชุมชนแออัด
- ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้มีรายได้น้อย ผู้ด้อยโอกาสหรือสภาพชุมชนแออัด
- กิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้มีรายได้น้อย ผู้ด้อยโอกาสหรือสภาพชุมชนแออัด เช่น การปรับปรุงที่อยู่อาศัย การสร้างอาชีพ/รายได้เสริม การสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น โดยชุมชนมีส่วนร่วม
- กิจกรรมประเมินผลคุณภาพชีวิตของกลุ่มผู้ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตจากกิจกรรมที่เทศบาลได้ดำเนินงาน โดยชุมชนมีส่วนร่วม

เมืองอยู่ดี

ตัวชี้วัดที่ ๕

การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน

หลักเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเป็นแนวทางการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง เพื่อให้เกิดความสมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลง สำหรับการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพ การพัฒนาเศรษฐกิจให้มีความมั่นคง มีรายได้เพียงพอที่จะเป็นหลักประกันในอนาคตนั้น เป็นกระบวนการคิดและวางแผนด้วยการใช้ข้อมูลและความรู้ วิเคราะห์ความเป็นเหตุเป็นผลก่อนการลงทุนหรือดำเนินกิจการใดๆ

แนวทาง/กิจกรรมตัวอย่าง

- การวิเคราะห์บริบทของเมืองในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
- กำหนดนโยบายและแผนงานด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เช่น กิจกรรมลดรายจ่าย การส่งเสริมการออม การจัดทำบัญชีครัวเรือน การสร้างอาชีพเสริม การรวมกลุ่มของผู้ผลิตหรือผู้บริโภค
- ประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผนงานด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาล

เมืองอยู่ดี

ตัวชี้วัดที่ ๖

การจัดการภัยพิบัติและสาธารณภัย

ภัยพิบัติและสาธารณภัย หมายถึง ภัยพิบัติ อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดในสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่นๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณสุข ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ หรือผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ หรือมีผู้ทำให้เกิดขึ้น ซึ่งได้สร้างความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของชุมชนหรือสังคม จึงจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมอย่างสม่ำเสมอ สร้างขีดความสามารถในการป้องกัน ลดผลกระทบ และรับมือกับภัยพิบัติและสาธารณภัย เพื่อช่วยลดความเสียหาย และความรุนแรงจากภัยที่เกิดขึ้นได้อย่างทันทั่วทั้งที่มีประสิทธิภาพ

(หมายเหตุ ในการประเมินนี้ สาธารณภัยไม่นับรวมอัคคีภัย ซึ่งถือเป็นงานประจำที่ทุกเทศบาลปฏิบัติได้ดียอยู่แล้ว)

แนวทาง/กิจกรรมตัวอย่าง

- เทศบาลจัดทำแผนประเมินความเสี่ยงด้านภัยพิบัติและสาธารณภัยภายในพื้นที่ของเทศบาล
- จัดทำแผนรับมือภัยพิบัติและสาธารณภัยในพื้นที่ ทั้งแผนงานป้องกันและลดผลกระทบ แผนงานรับมือภัยพิบัติและสาธารณภัย แผนงานฟื้นฟูบูรณะ เป็นต้น
- กิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพของหน่วยงานและบุคลากรที่มีส่วนร่วมในแผนรับมือภัยพิบัติและสาธารณภัย
- กิจกรรมสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ประชาชนและกลุ่มเสี่ยงที่จะได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติและสาธารณภัย
- กิจกรรมการซ้อมรับมือภัยพิบัติและสาธารณภัย
- การประเมินผลการจัดการภัยพิบัติและสาธารณภัย หรือการประเมินความพร้อมในการจัดการภัยพิบัติและสาธารณภัย

เมืองอยู่ดี

ตัวชี้วัดที่ ๗

การป้องกันและดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีความเชื่อมโยงกับระบบสังคมโดยรวม และจากโครงสร้างทางกายภาพ มีการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการอยู่อาศัยและการดำเนินกิจกรรมได้อย่างปลอดภัย

แนวทาง/กิจกรรมตัวอย่าง

- มีการสำรวจความเสี่ยง จุดเสี่ยง อันจะเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
- จัดทำแผนป้องกันและดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
- ดำเนินกิจกรรมป้องกันและดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน อย่างมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วนในพื้นที่ เช่น การติดตั้งไฟแสงสว่างในจุดเสี่ยง จัดทำระบบ CCTV จัดทำระบบเฝ้าระวังในชุมชน จัดระบบอาสาสมัคร การพัฒนาศักยภาพของผู้รับผิดชอบ
- พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย เช่น สะพานลอย ไฟแสงสว่าง ป้ายเตือน ระบบสายด่วนรับแจ้งเหตุ
- มีเครือข่ายการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ตำรวจ ฝ่ายปกครอง เป็นต้น
- มีการประเมินผลความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน เป็นระยะ

คนมีสุข

ตัวชี้วัดที่ ๘

การเสริมสร้างสุขภาพที่ดีของคนในเมือง

สุขภาพที่ดีเป็นภาวะแห่งความสมบูรณ์ของร่างกาย จิตใจ และการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม โดยอยู่บนพื้นฐานของคุณธรรมและการใช้สติปัญญา ประกอบด้วยสุขภาพกาย คือ ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ร่างกายสามารถทำงานได้ตามปกติ และมีความสัมพันธ์กับทุกส่วนเป็นอย่างดี สุขภาพใจ คือ สภาพของจิตใจที่สามารถควบคุมอารมณ์ได้ มีจิตใจเบิกบาน มิให้เกิดความคับข้องใจ สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมได้ การดูแลให้คนมีสุขภาพที่ดี ควรดำเนินการให้ครอบคลุมทั้งการป้องกันและควบคุมโรค เพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดโรค การส่งเสริมสุขภาพเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่สุขภาพกายและสุขภาพใจ การรักษาโรคด้วยวิธีที่ได้ผลที่ดีและปลอดภัย และการฟื้นฟูสภาพเพื่อให้ผู้ป่วยกลับมามีสภาพใกล้เคียงปกติที่สุด

แนวทาง/กิจกรรมตัวอย่าง

- การดำเนินงานด้านการป้องกันและควบคุมโรค เช่น การกำจัดลูกน้ำยุงลาย การควบคุมโรคไม่ติดต่อ การส่งเสริมการฉีดวัคซีนป้องกันโรค
- การดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพ เช่น การส่งเสริมการออกกำลังกาย การส่งเสริมการบริโภคที่เหมาะสมกับช่วงวัย การส่งเสริมสุขภาพในกลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มแม่และเด็ก
- การดำเนินงานด้านการรักษาโรคเบื้องต้น เช่น การมีระบบส่งต่อผู้ป่วยที่มีประสิทธิภาพ มีหน่วยแพทย์ฉุกเฉิน การออกหน่วยรักษาพยาบาล
- การดำเนินงานด้านการฟื้นฟูสภาพ เช่น การดูแลผู้ป่วยติดเตียง การฟื้นฟูสภาพจิตใจ การส่งเสริมการกายภาพบำบัดที่บ้าน

คนมีสุข

ตัวชี้วัดที่ ๙

การคุ้มครองสุขภาพอนามัย

การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และพฤติกรรมบริโภค ในปัจจุบัน ส่งผลให้เกิดการขยายการผลิตสินค้าและบริการเพื่อสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้น โดยผู้ประกอบการบางรายใช้กลยุทธ์ทางการตลาดที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค รวมถึงมีกระบวนการผลิตสินค้าและบริการที่ไม่ได้มาตรฐาน ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน จึงต้องมีมาตรการคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชน ทั้งด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ให้มีความปลอดภัยในการบริโภคสินค้าและบริการ รวมทั้ง มีให้ถูกเอารัดเอาเปรียบ ทั้งนี้ ประชาชนทั่วไปในฐานะผู้บริโภคควรจะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย

แนวทาง/กิจกรรมตัวอย่าง

- กิจกรรมตรวจสอบ ควบคุม ป้องกันเพื่อให้เกิดการคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชน เช่น การส่งเสริมให้สถานที่จำหน่ายอาหารผ่านเกณฑ์มาตรฐานสุขาภิบาล การตรวจสอบคุณภาพน้ำจากตู้จำหน่ายน้ำหยอดเหรียญ
- การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการบริโภคสินค้าและบริการที่ส่งผลต่อสุขภาพอนามัย
- การตรวจสอบคุณภาพ หรือสารปนเปื้อนในสินค้าและบริการที่มีผลต่อสุขภาพ
- การประเมินผลการดำเนินงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

คนมีสุข

ตัวชี้วัดที่ ๑๐

การส่งเสริมการศึกษาอย่างหลากหลายและเท่าเทียม

การศึกษาเป็นการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทัศนคติ ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคล ซึ่งสามารถทำได้หลากหลายรูปแบบ ได้แก่ การศึกษาในระบบโรงเรียน นอกกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย หลักสูตรสร้างอาชีพ โดยคำนึงถึงคนทุกกลุ่มให้ได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง เทศบาลมีหน้าที่จัดการศึกษาให้แก่คนทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียม และจัดการศึกษาให้ประชาชนในทุกช่วงอายุ ตามความเหมาะสม โดยการจัดการศึกษานั้นต้องมุ่งสู่การพัฒนาความรู้ความสามารถของคนในเมือง ให้สามารถยกระดับความรู้ คุณภาพชีวิต สร้างรายได้เลี้ยงชีพ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมืองได้

แนวทาง/กิจกรรมตัวอย่าง

- มีการสำรวจข้อมูลจำนวน รูปแบบ และความต้องการได้รับการศึกษาของคนทุกกลุ่มในเมือง
- ดำเนินการอย่างมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระบบ หรือรูปแบบต่างๆ ทั้งการจัดการศึกษาในระบบ การศึกษานอกกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย จัดการศึกษาแก่เด็กพิเศษ
- ดำเนินการอย่างมีส่วนร่วมในการจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพ หรือ หลักสูตรสร้างรายได้ โดยคำนึงความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของเมือง

คนมีสุข

ตัวชี้วัดที่ ๑๑

การจัดสวัสดิการที่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน

การจัดสวัสดิการสังคมเป็นการจัดระบบในการบริการทางสังคม ซึ่งเกี่ยวข้องกับการป้องกัน การแก้ไขปัญหา การพัฒนา และการส่งเสริมความมั่นคงทางสังคม เพื่อตอบสนองความจำเป็น ขั้นพื้นฐานของประชาชน ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้อย่างทั่วถึง เหมาะสม และเป็นธรรม รวมถึงเป็นไปตามมาตรฐาน โดยมุ่งหวังให้ประชาชนทุกคนอยู่ดีกินดี ซึ่งเทศบาลสามารถ ดำเนินการจัดสวัสดิการสำหรับประชาชนทุกกลุ่มอย่างทั่วถึงตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาล ที่นอกเหนือจากการจ่ายเบี้ยยังชีพ โดยอาจอยู่ในรูปของสิ่งของ เงิน น้ำใจ และการช่วยเหลือเกื้อกูล

แนวทาง/กิจกรรมตัวอย่าง

- ดำเนินการสำรวจ และวิเคราะห์ความต้องการสวัสดิการของคนกลุ่มต่างๆ ในเมือง
- ดำเนินการอย่างมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการ เช่น การจัดตั้งกองทุนการศึกษา กองทุนสวัสดิการชุมชน กลุ่มออมทรัพย์ กองทุนสร้างอาชีพ เป็นต้น
- ประเมินผลการจัดสวัสดิการและคุณภาพชีวิตของกลุ่มผู้ได้รับสวัสดิการ

คนมีสุข

ตัวชี้วัดที่ ๑๒

การป้องกันและแก้ไขปัญหายาสุรา บุหรี่ ยาเสพติดและอบายมุข

ปัญหายาสุรา บุหรี่ ยาเสพติด และอบายมุข นับเป็นปัญหาที่มีความสำคัญ หากในเขตเทศบาล มีการแพร่ระบาดของยาเสพติด และอบายมุข รวมถึงปัญหายาสุราและบุหรี่ อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยและเป็นภัยคุกคามต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน จึงควรให้ความสำคัญในการป้องกันและเฝ้าระวังไม่ให้มีการแพร่ระบาดของยาเสพติด บุหรี่ และอบายมุขในพื้นที่ โดยความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แนวทาง/กิจกรรมตัวอย่าง

- มีการสำรวจ จัดทำข้อมูลกลุ่มเสี่ยงด้านสุรา บุหรี่ ยาเสพติด และอบายมุขในพื้นที่
- มีการดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วมการป้องกันแก้ไขปัญหายาสุรา บุหรี่ ยาเสพติด และอบายมุข เช่น การให้ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมาย การสนับสนุนให้ผู้ติดยาเสพติดเข้าสู่การบำบัด เป็นต้น การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ กำหนดเขตพื้นที่ปลอดเหล้า ปลอดการพนัน
- มีการประเมินผลการดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วม ครอบคลุมคุณภาพชีวิตของกลุ่มเป้าหมาย และผลกระทบทางสังคมที่เกิดขึ้น

คนมีสุข

ตัวชี้วัดที่ ๑๓

การส่งเสริมความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว ความสามัคคี และเอื้ออาทรระหว่างคนในชุมชน

ครอบครัวและชุมชน เป็นหน่วยที่เล็กและเป็นพื้นฐานของสังคม หากสมาชิกในครอบครัวมีความรัก ความเข้าใจซึ่งกันและกัน ก็จะส่งผลให้ครอบครัวมีความสุข ชุมชนก็มีความร่มเย็น แต่หากมีความขัดแย้งและความไม่เข้าใจกัน ก็จะก่อให้เกิดบรรยากาศที่ไม่เอื้อต่อการใช้ชีวิตหรือทำกิจกรรมร่วมกัน รวมถึงอาจส่งผลให้เด็กมีความก้าวร้าว และไม่สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่น การจัดกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวและชุมชน เป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกในชุมชนได้มาร่วมกันทำกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ ความเอื้อเฟื้อมีน้ำใจให้แกกัน และการมีส่วนร่วมของคนในครอบครัวและชุมชนมากขึ้น

แนวทาง/กิจกรรมตัวอย่าง

- จัดทำฐานข้อมูลทางสังคมที่จำเป็น อาทิ แม่เลี้ยงเดี่ยว แม่วัยใส ครอบครัวที่มีความเสี่ยงด้านความรุนแรง เป็นต้น เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนงาน/โครงการให้สอดคล้องกับประเด็นปัญหาในพื้นที่
- จัดทำแผนงาน โครงการด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ของครอบครัว ความสามัคคีและเอื้ออาทรระหว่างคนในชุมชน
- จัดทำกิจกรรม โครงการด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ของครอบครัว ความสามัคคีและเอื้ออาทรระหว่างคนในชุมชน เช่น ค่ายสามวัย กิจกรรมอุ้ยส่อนหลาน เยาวชนอาสาดูแลผู้ป่วยติดเตียง กิจกรรมให้คำปรึกษาปัญหาครอบครัว กิจกรรมอาสาเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ เป็นต้น
- ประเมินผลตามแผนงาน โครงการ โดยครอบคลุมการประเมินความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของกลุ่มเป้าหมาย และประเมินความสามัคคีและเอื้ออาทรระหว่างคนในชุมชน โดยครอบคลุมการประเมินการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาชุมชนด้วย

คนมีสุข

ตัวชี้วัดที่ ๑๔

การส่งเสริมกิจกรรมทางสังคมเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วม

กิจกรรมทางสังคมเป็นกิจกรรมที่ทำให้กลุ่มคนในสังคมเข้ามามีส่วนร่วมด้วยความสมัครใจ สร้างความเพลิดเพลิน ความเป็นชีวิตชีวา เกิดประโยชน์ต่อสังคม ช่วยสร้างสังคมให้มีความสุข ก่อให้เกิดพลังความคิดสร้างสรรค์ การเรียนรู้ร่วมกัน และการพบปะสังสรรค์ในด้านบวก โดยจะส่งผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และความเป็นอยู่ของเมือง

แนวทาง/กิจกรรมตัวอย่าง

- การสำรวจรูปแบบกิจกรรมทางสังคมที่ประชาชนต้องการ หรืออยากมีส่วนร่วม
- ดำเนินการอย่างมีส่วนร่วมในการส่งเสริมจัดกิจกรรมทางสังคม เช่น ลานวัฒนธรรม ถนนคนเดิน ลานกีฬา กิจกรรมเยาวชน เป็นต้น
- ประเมินผลการจัดกิจกรรมโดยครอบคลุมประเด็นทางเศรษฐกิจ สังคม และการมีส่วนร่วมของประชาชน

คนมีสุข

ตัวชี้วัดที่ ๑๕

การพิทักษ์สิทธิของเยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส

ชีวิตคนเราตั้งแต่เกิดจนตายมีสิทธิในการดำรงชีวิตอย่างเท่าเทียมและมีความสุข โดยสามารถแสดงความคิดเห็น เข้าร่วมกิจกรรมของสังคม มีสิทธิที่จะได้รับบริการด้านต่างๆ จากรัฐ ฯลฯ นอกจากนี้ ยังมีสิทธิได้รับความคุ้มครองให้มีความปลอดภัยในการดำรงชีวิต เทศบาลควรให้ความสำคัญกับสิทธิที่แต่ละคนพึงมี เพื่อตอบสนองต่อความจำเป็นและความต้องการขั้นพื้นฐาน แก้ไขปัญหาของคนทุกกลุ่ม

แนวทาง/กิจกรรมตัวอย่าง

- การสำรวจภัยคุกคามและศักยภาพของเยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้ติดเชื้อ HIV ในพื้นที่
- ดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วมในกิจกรรมพิทักษ์สิทธิของเยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้ติดเชื้อ HIV เช่น การคุ้มครองเด็กและสตรีจากการล่วงละเมิดทางเพศ การให้โอกาสทางการศึกษาแก่เด็กเร่ร่อน เด็กไร้สัญชาติ การดูแลสิทธิผู้ติดเชื้อ HIV ในด้านสิทธิ เศรษฐกิจ และสังคม เป็นต้น
- ประเมินผลการดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วม โดยครอบคลุมประเด็นสิทธิและคุณภาพชีวิตของกลุ่มเป้าหมาย

คนมีสุข

ตัวชี้วัดที่ ๑๖

การอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ประเพณีเป็นกิจกรรมหรือวิถีแห่งการดำเนินชีวิตที่คนส่วนใหญ่ยึดถือเป็นแบบแผนและปฏิบัติสืบต่อกันมา จนเป็นต้นแบบที่จะให้คนรุ่นต่อไปได้ประพฤติปฏิบัติตาม ส่วนวัฒนธรรมเป็นวิถีการดำเนินชีวิตของสังคม หรือเป็นแบบแผนการประพฤติและการแสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิดในสถานการณ์ต่างๆ ที่สมาชิกในสังคมเดียวกันสามารถเข้าใจ ยอมรับและปฏิบัติร่วมกัน อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต นอกจากนี้ยังมีภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งเป็นความรู้และประสบการณ์ที่ชาวบ้านคิดและนำมาใช้ในการดำรงชีวิตและแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมกับยุคสมัย ทั้งประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นล้วนแสดงถึงเอกลักษณ์ของสังคม และเป็นสิ่งที่ทำให้รู้สึกรักและผูกพันกัน มีความสำคัญและมีคุณค่า ที่ต้องร่วมกับสืบสานให้คงอยู่คู่กับสังคมต่อไป

แนวทาง/กิจกรรมตัวอย่าง

- ส่งเสริมหรือดำเนินการค้นคว้า รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- จัดกิจกรรมการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน เช่น การอนุรักษ์ย่านเมืองเก่า การอนุรักษ์เพลงพื้นบ้าน การสืบสานประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น การรวบรวมตำรับยาสมุนไพรพื้นบ้าน การจัดกิจกรรมถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่เยาวชน เป็นต้น
- ประเมินผลการจัดกิจกรรมอย่างมีส่วนร่วม โดยครอบคลุมประเด็นทางเศรษฐกิจ สังคม และความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ตัวชี้วัดที่ ๑๗

การดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติให้คงไว้ ซึ่งระบบนิเวศที่ดี

การใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพทั้งที่เกิดขึ้นเอง และที่สร้างขึ้นใหม่ให้มีความสมบูรณ์ตามธรรมชาติ ควบคุม ป้องกันไม่ให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ไม่เหมาะสม จนเกินขีดความสามารถในการฟื้นตัวของทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งนี้ เทศบาลมีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพในเขตพื้นที่ตนเอง หรือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินงานทั้งใน และนอกเขตพื้นที่เพื่อประโยชน์หรือลดผลกระทบต่อระบบนิเวศในเมืองและคุณภาพชีวิตของประชาชน

แนวทาง/กิจกรรมตัวอย่าง

- สำรวจ และจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ วิเคราะห์ทรัพยากรในพื้นที่ที่มีความสำคัญ
- จัดทำแผนหรือกิจกรรม/โครงการด้านการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่
- ดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การจัดทำเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำ การจัดทำข้อตกลงการใช้ป่าชุมชน การอนุรักษ์พันธุ์พืชหายากและการปลูกทดแทนเมื่อใช้ประโยชน์ บ้านปลาธนาคารปู การอนุรักษ์และส่งเสริมการใช้พืชสมุนไพร เป็นต้น
- ดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วมในกิจกรรมสร้างความรู้ความตระหนัก ถึงความสำคัญของการดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติให้คงไว้ซึ่งระบบนิเวศที่ดี เช่น ค่ายเยาวชนนักอนุรักษ์ การจัดตั้งกลุ่มอนุรักษ์ป่าไม้ การให้ความรู้ถึงผลเสียของการเผาพื้นที่เกษตร
- ประเมินผลแผนงาน โครงการ กิจกรรม อย่างมีส่วนร่วม โดยครอบคลุมประเด็นด้านเศรษฐกิจ และสังคมอันเป็นผลจากการดำเนินงาน

สิ่งแวดล้อมยั่งยืน

ตัวชี้วัดที่ ๑๘

การจัดการขยะมูลฝอยชุมชนอย่างครบวงจรและเหมาะสม

การจัดการขยะมูลฝอยชุมชนที่มีการจัดการอย่างเหมาะสมและครบวงจร ตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง เริ่มจากการลดปริมาณขยะมูลฝอย และคัดแยกจากต้นทาง ต้องมีการรวบรวมและเก็บขนขยะมูลฝอยอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีแนวทางการจัดการระหว่างทางก่อนที่จะนำขยะมูลฝอยไปกำจัด โดยรวบรวมและเก็บขนขยะมูลฝอยประเภทต่างๆ ให้ครอบคลุมพื้นที่ด้วยวิธีการที่เหมาะสม จนถึงขั้นตอนสุดท้ายเป็นการจัดการขยะมูลฝอยปลายทางด้วยการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ และเป็นไปตามภารกิจ

แนวทาง/กิจกรรมตัวอย่าง

- มีการดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน เช่น การจัดการขยะต้นทาง การคัดแยกขยะในครัวเรือน การส่งเสริมธนาคารขยะ การส่งเสริมการลดปริมาณขยะ เป็นต้น การจัดเก็บรวบรวมขยะอย่างมีประสิทธิภาพ และการกำจัดขยะที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ
- มีการดำเนินกิจกรรมให้ความรู้เรื่องการจัดการขยะและสร้างจิตสำนึกในการจัดการขยะที่ดีให้แก่ประชาชน เช่น การใช้ความรู้ในการคัดแยกขยะ การจัดการขยะอินทรีย์ในครัวเรือน การทำปุ๋ยหมัก เป็นต้น
- มีการดำเนินการจัดเก็บข้อมูลการจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกต้อง เป็นระบบ และสม่ำเสมอ

สิ่งแวดล้อมยั่งยืน

ตัวชี้วัดที่ ๑๙

การจัดการน้ำเสีย หรือมลพิษทางอากาศอย่างเหมาะสม

น้ำเสียจากชุมชน มีการวางระบบจัดการน้ำเสียอย่างเหมาะสม กับบริบทของพื้นที่ เช่น ส่งเสริมการบำบัดน้ำเสียขั้นต้น ณ แหล่งกำเนิด จากครัวเรือน ร้านค้าร้านอาหาร ตลาด สถานประกอบการ ทั้งโดยเทศบาลและภาคสมัครใจ จนถึงการทำบำบัดน้ำเสียขั้นสุดท้าย ซึ่งเทศบาลควรเลือกวิธีที่เหมาะสมกับสถานการณ์น้ำเสียและศักยภาพในการดำเนินงาน มลพิษทางอากาศ มีการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศทั้งที่เกิดตามธรรมชาติ ฝุ่นละอองจากลมพายุ ไฟไหม้ป่า หรือเกิดจากการกระทำของมนุษย์ เช่น มลพิษจากท่อไอเสียของรถยนต์ โรงงานอุตสาหกรรม ขบวนการผลิตจากกิจกรรมด้านการเกษตร การระเหยของก๊าซบางชนิดจากขยะมูลฝอยและของเสีย หรือการเผาในที่โล่ง เป็นต้น เพื่อลดผลกระทบที่มีต่อสุขภาพและการใช้ชีวิตของประชาชน

แนวทาง/กิจกรรมตัวอย่าง

- มีการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ปัญหามลพิษในพื้นที่อย่างถูกต้องและเป็นระบบ
- มีการดำเนินการอย่างมีส่วนร่วมในการจัดการน้ำเสียและมลพิษทางอากาศ เช่น ส่งเสริมการติดตั้งถังดักไขมัน ส่งเสริมการลดปริมาณน้ำเสียครัวเรือน ส่งเสริมการจัดระบบจราจรที่มีประสิทธิภาพเพื่อลดมลพิษทางอากาศบนท้องถนน
- มีแผนงาน กิจกรรมการป้องกัน เฝ้าระวัง และประเมินผลกระทบต่อสุขภาพจากน้ำเสียและมลพิษทางอากาศ

ตัวชี้วัดที่ ๒๐

การอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่สีเขียวให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต

พื้นที่สีเขียว หมายถึง พื้นที่ธรรมชาติและพื้นที่ที่มนุษย์สร้างขึ้นหรือกำหนดขึ้นในชุมชนเมืองที่ปกคลุมด้วยพืชพรรณเป็นองค์ประกอบหลัก โดยมีวัตถุประสงค์ให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดีสวยงาม ร่มเย็น น่าอยู่ เพื่อการใช้ประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมแก่การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากรในเมือง และนักท่องเที่ยว โดยพื้นที่สีเขียวควรเป็นพื้นที่สาธารณะที่ประชาชนเข้าถึงได้ ใช้บริการได้ เช่น สวนสาธารณะ สวนหย่อม สวนพฤกษศาสตร์ หรือเป็นพื้นที่สีเขียวอรรถประโยชน์ เช่น พื้นที่ฝังกลบขยะ พื้นที่บำบัดน้ำเสีย พื้นที่ที่กั้นไว้เพื่อควบคุมน้ำท่วม นอกจากนี้ ยังรวมถึงพื้นที่ตามแนวสาธารณูปการต่างๆ เช่น พื้นที่ตามแนวถนน เกาะกลางถนน เป็นต้น

แนวทาง/กิจกรรมตัวอย่าง

- มีการสำรวจและวิเคราะห์สัดส่วนพื้นที่สีเขียวต่อประชากร หรือการจัดทำแผนอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่สีเขียว
- ดำเนินกิจกรรมอย่างมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่สีเขียว เช่น การขึ้นทะเบียนต้นไม้ การปลูกป่า การพัฒนาสวนสาธารณะ การสำรวจข้อมูลพื้นที่สีเขียวและต้นไม้ในพื้นที่
- ส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวที่สอดคล้องกับเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เช่น การพักผ่อนหย่อนใจ การทำกิจกรรมนันทนาการ การส่งเสริมการปลูกไม้ผลในพื้นที่สาธารณะ
- มีการประเมินผลทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมจากการอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่สีเขียว

ตัวชี้วัดที่ ๒๑

การปรับภูมิทัศน์เมืองให้มีความสวยงาม และสอดคล้องกับสภาพเมือง

ภูมิทัศน์เมืองเป็นองค์รวมของสภาพทางธรรมชาติ ซึ่งควรมีการดูแลและปรับปรุงภูมิทัศน์ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ ความสอดคล้องกับวิถีชีวิต และการใช้ประโยชน์ของคนในเมือง เพื่อให้เมืองเกิดความร่มรื่นสวยงาม มีความโดดเด่น และมีเอกลักษณ์ นอกจากนี้ควรป้องกันผลกระทบจากการพัฒนา โดยเฉพาะด้านโครงสร้างพื้นฐานที่จะมีภูมิทัศน์เมือง เพื่อไม่ให้เอกลักษณ์เฉพาะของเมืองต้องสูญเสียไป และเพื่อไม่ให้เกิดการทำลายบรรยากาศการรับรู้ทางสุนทรียภาพ ที่ส่งผลกระทบต่อภูมิทัศน์เมืองด้วย

แนวทาง/กิจกรรมตัวอย่าง

- มีกระบวนการศึกษา วิเคราะห์สำรวจ วางแผน และ ออกแบบภูมิทัศน์เมือง ที่คำนึงถึงสภาพแวดล้อม อัตลักษณ์ของเมืองและวิถีชีวิตของคนในเมือง โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสำคัญ
- ดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วมในการปรับภูมิทัศน์เมืองดูแลรักษาภูมิทัศน์เมืองให้มีความสวยงามและสอดคล้องกับสภาพเมือง เช่น การออกกระเบียบการใช้สถานที่ การดำเนินการปรับภูมิทัศน์เมืองโดยภูมิปัญญาช่างท้องถิ่น มีการจัดทำ Landmark เมืองที่แสดงถึงอัตลักษณ์
- มีกิจกรรมส่งเสริมให้ประชาชนได้ใช้ประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมจากการปรับปรุงภูมิทัศน์เมือง เช่น ภูมิทัศน์เมืองมีส่วนส่งเสริมการท่องเที่ยว ภูมิทัศน์เมืองช่วยเพิ่มพื้นที่สาธารณะ ใช้เป็นพื้นที่นันทนาการ ภูมิทัศน์เมืองมีส่วนช่วยให้การศึกษาและทำความเข้าใจประวัติศาสตร์เมือง
- มีการประเมินผลความพึงพอใจของประชาชน และการใช้ประโยชน์จากการปรับภูมิทัศน์เมืองครอบคลุมด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ตัวชี้วัดที่ ๒๒

การส่งเสริมการผลิต การบริการ และการบริโภค ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

การส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการผลิตและการบริการของผู้ผลิต เพื่อรักษา สภาพแวดล้อมที่ดีโดยมีกระบวนการผลิต การบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ลดการปล่อย ก๊าซเรือนกระจก ใช้ทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพ เกิดความยั่งยืน จนนำไปสู่การยกระดับสินค้า และบริการให้ได้รับการรับรองมาตรฐานสิ่งแวดล้อม

การส่งเสริมให้ผู้บริโภคเลือกใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หรือสินค้าและบริการ ที่มาจากผู้ผลิตที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสิ่งแวดล้อม สินค้าหลากหลาย ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมการ ใช้ทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่า คำนึงถึงการมีทรัพยากรใช้อย่างต่อเนื่องในอนาคต รวมถึงช่วยการ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ซึ่งเป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและปัญหาภาวะ โลกร้อนในปัจจุบัน

แนวทาง/กิจกรรมตัวอย่าง

- มีการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องภายในองค์กร เช่น การจัดซื้อจัดจ้างสีเขียว การเลือกใช้บริการจ้างเหมาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- จัดทำข้อมูลรายชื่อหน่วยงานและสถานประกอบการในพื้นที่ อาทิ หน่วยงานราชการ สถานประกอบการ ร้านค้า ร้านอาหาร โรงเรียน วัด หรือมัสยิด เป็นต้น
- จัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้แก่ ประชาชน หน่วยงานและสถานประกอบการในพื้นที่ให้เห็น ประโยชน์ของการขอการรับรองมาตรฐานสิ่งแวดล้อม เลือกใช้บริการสถานประกอบการ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- ส่งเสริมให้หน่วยงานและสถานประกอบการเข้าร่วมโครงการด้านสิ่งแวดล้อม เช่น สินค้าหลากหลาย สำนักงานสีเขียว วัดหรือมัสยิดสีเขียว โรงแรมสีเขียว ตลาดสดสีเขียว หรือกิจกรรมอื่นๆ โดยเทศบาลให้การส่งเสริมการดำเนินงาน หรือจัดทำเครือข่าย หรือจัดทำ MOU กับหน่วยงานที่เข้าร่วมโครงการ
- หรือมีการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ในองค์กรและสถานประกอบการที่ร่วมโครงการ

ตัวชี้วัดที่ ๒๓

การส่งเสริมการใช้พลังงานและน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

พลังงาน ที่เราใช้ในทุกวันเป็นผลผลิตจาก ก๊าซธรรมชาติ น้ำมันดิบ ถ่านหิน อันเป็นทรัพยากรที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ซึ่งไม่สามารถสร้างขึ้นใหม่หรือหามาทดแทนได้ทันความต้องการ ปัจจุบันทั่วโลกประสบปัญหาวิกฤติด้านพลังงาน จึงหันมาให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์พลังงาน และการใช้พลังงานทดแทน และพลังงานหมุนเวียน เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม พลังงานน้ำ เป็นต้น

น้ำ เป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ เพื่อการอุปโภคบริโภคทั้งในภาคเกษตร อุตสาหกรรมและครัวเรือน ปัจจุบันหลายพื้นที่ในโลกกำลังจะประสบปัญหาความไม่สมดุลของ ปริมาณน้ำที่มีกับปริมาณความต้องการใช้น้ำที่สูงขึ้น ดังนั้น เพื่อป้องกันและลดผลกระทบจากการขาดแคลนน้ำ จึงต้องส่งเสริมการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพรวมทั้งการจัดหาแหล่งน้ำสะอาด ที่เพียงพอต่อการอุปโภค บริโภค ของประชาชนในเขตเทศบาล

แนวทาง/กิจกรรมตัวอย่าง

- มีการจัดทำแผนงานด้านการใช้และอนุรักษ์พลังงานและน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ
- มีการส่งเสริมการใช้พลังงานและน้ำอย่างมีประสิทธิภาพแก่ประชาชน เช่น ให้ความรู้ เรื่องการอนุรักษ์พลังงานและน้ำ ณรงค์ประหยัดไฟฟ้าและน้ำมันเชื้อเพลิง ส่งเสริม การใช้พลังงานทางเลือก (โซลาร์เซลล์ ไบโอบีogas) หรืออุปกรณ์ประหยัดไฟฟ้า เป็นต้น
- มีการสำรวจ ติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารจัดการน้ำ การจัดหา น้ำสะอาดหรือพัฒนา และดูแลแหล่งน้ำสำหรับการอุปโภค บริโภค ให้เพียงพอ สำหรับประชาชน
- มีการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ในระดับองค์กร หรือ ในระดับเมือง

ตัวชี้วัดที่ ๒๔

การกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ พร้อมแปลงไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

วิสัยทัศน์เป็นจุดหมายปลายทางที่ต้องการในอนาคต ที่เชื่อมโยงกับภารกิจ ค่านิยมและความเชื่อเข้าด้วยกัน การกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนโดยการมีส่วนร่วมของผู้นำและสมาชิกในองค์กร ช่วยทำให้เกิดการยอมรับและเข้าใจร่วมกัน สมาชิกทุกคนมีความสำคัญต่อการมุ่งไปสู่จุดหมายปลายทาง สร้างพลังการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้ไปถึงจุดหมาย การกำหนดยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน จะช่วยให้รู้ว่าต้องทำอะไรและทำไปทำไม สะท้อนถึงการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขององค์กรที่มีคุณภาพ

ในการกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การดำเนินงานควรมีการทบทวน ปรับปรุง และเปลี่ยนแปลง ทุกๆ ปี ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้บุคลากรระดับต่างๆ ประชาชน และหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ร่วมในการวางแผนปฏิบัติงานและร่วมดำเนินโครงการตามความถนัดและความสนใจ ตลอดจนมีส่วนร่วมในการติดตามผลการดำเนินงาน

แนวทาง/กิจกรรมตัวอย่าง

- เปิดโอกาสให้บุคลากร และประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานในด้านต่างๆ ตามความสนใจและความถนัด และมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น
- จัดทำแผนการพัฒนาท้องถิ่นที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของจังหวัด
- วางแนวทางการพัฒนาในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไปใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี
- กำหนดโครงการในแผนพัฒนาสามปี ให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาล
- แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนาสามปี มีการกำหนดตัวชี้วัดและวางแนวทางในการวัดผลการดำเนินการได้จริง
- ติดตามประเมินผลแผนพัฒนา โดยมีการรายงานผลให้ผู้บริหารทราบ และประกาศให้ประชาชนได้รับทราบ

ตัวชี้วัดที่ ๒๕

การพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความรอบรู้ และเชี่ยวชาญในงานที่รับผิดชอบ

บุคลากรมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับองค์กร เนื่องจากเป็นปัจจัยในการขับเคลื่อนงานต่างๆ จึงต้องมีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรทั้งในด้านความรู้ ทักษะและความชำนาญ ตลอดจนให้มีทัศนคติที่ดี รักและทุ่มเทในงาน เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ทั้งนี้ การพัฒนาศักยภาพบุคลากรของเทศบาลให้สามารถทำงานให้ได้ตามเป้าหมายนั้น ควรคำนึงถึงบุคลากรทุกกลุ่ม ตั้งแต่ผู้บริหาร สมาชิกสภาท้องถิ่น ข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น ลูกจ้างประจำรวมทั้งพนักงานจ้าง ให้เป็นบุคคลที่รอบรู้ โดยการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากร ส่งเสริมการเข้าร่วมฝึกอบรม ศึกษาดูงาน และการสัมมนาทั้งภายในและภายนอก พร้อมจัดให้มีการประเมินผลหลังการพัฒนาศักยภาพบุคลากร รวมทั้งกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ ฝึกฝน และปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

แนวทาง/กิจกรรมตัวอย่าง

- สำรวจข้อมูล สภาพปัญหา และความต้องการของบุคลากรว่าต้องการเพิ่มทักษะหรือความรู้ในเรื่องใด
- จัดทำยุทธศาสตร์หรือแผนพัฒนาบุคลากร โดยกำหนดตัวชี้วัดเพื่อใช้ในการติดตามประเมินผล
- ส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับความต้องการและหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยคำนึงถึงบุคลากรทุกสายงานและทุกระดับให้มีโอกาสได้เข้ารับการพัฒนาศักยภาพอย่างเท่าเทียม
- ประเมินผลการปฏิบัติงานทั้งก่อนและหลังเข้ารับการอบรม ทั้งนี้เพื่อทราบถึงผลการพัฒนาความรู้

ตัวชี้วัดที่ ๒๖

การสร้างองค์กรเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

องค์กรแห่งการเรียนรู้ เป็นองค์กรที่มีการสร้างช่องทางให้เกิดการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างบุคลากรภายในองค์กร ควบคู่ไปกับการรับความรู้จากภายนอก เพื่อเอื้อให้เกิดโอกาสในการหาแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด นำไปสู่การพัฒนาและสร้างฐานความรู้ที่เข้มแข็งขององค์กร มีความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เกิดขึ้นภายในองค์กร

แนวทาง/กิจกรรมตัวอย่าง

- ส่งเสริมการเรียนรู้ ฝึกฝน และปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มศักยภาพของบุคลากร อยู่เสมอ
- รวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในหน่วยงานซึ่งกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสาร มาพัฒนาอย่างเป็นระบบเพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้และพัฒนาตนเอง รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ถ่ายทอดความรู้ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยการจัดประชุมแลกเปลี่ยนความรู้ หรือจัดทำเป็นคู่มือการปฏิบัติงาน หรือการสรุปข้อมูลจากการประชุม
- สร้างแรงจูงใจหรือการยกย่องชมเชยให้บุคลากรทำงานได้ตามระเบียบ หรือการทำงานเป็นทีม
- เตรียมความพร้อมของบุคลากรต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งด้านเทคโนโลยี หรือการปรับโครงสร้างงาน หรือสภาพแวดล้อมการทำงาน
- สรุปและประเมินผลการดำเนินงาน ซึ่งข้อเสนอแนะดังกล่าวจะนำมาเพื่อปรับปรุง พัฒนาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ต่อไปในอนาคต

ตัวชี้วัดที่ ๒๗

การสนับสนุนให้เกิดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงาน ที่เอื้อต่อคุณภาพชีวิตที่ดี

สภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงานที่ดีและปลอดภัย ย่อมทำให้คนทำงานมีความพึงพอใจ มีแรงจูงใจในการทำงาน ช่วยให้บุคลากรรู้สึกผ่อนคลาย ผูกพันและภูมิใจในสถานที่ทำงานของตัวเอง ประการสำคัญคือ การมีความสุขในการทำงานและเอื้อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ การจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงานควรให้บุคลากรขององค์กรได้มีส่วนร่วมในการวางแผน สร้างสภาพแวดล้อมในการทำงาน รวมถึงการประเมินความพึงพอใจ และการนำผลการประเมินมาปรับปรุงสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

แนวทาง/กิจกรรมตัวอย่าง

- เปิดโอกาสให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานที่ทำงาน มีการแบ่งกลุ่มการทำงานเพื่อสร้างความร่วมมือ
- จัดสภาพแวดล้อมของที่ทำงานให้สะอาด เป็นระเบียบ ถูกสุขลักษณะ มีความปลอดภัย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- จัดพื้นที่ใช้งานอย่างชัดเจน โดยแบ่งเป็นพื้นที่เพื่อการปฏิบัติงาน พื้นที่สำหรับจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์ พื้นที่สำหรับรับประทานอาหาร เป็นต้น
- ตรวจสอบอุปกรณ์ใช้งานให้อยู่ในสภาพดีและพร้อมใช้งานเสมอ

ตัวชี้วัดที่ ๒๘

การส่งเสริมให้ผู้บริหารและบุคลากรมีคุณธรรม จริยธรรม ในการบริหารและทำงานตามมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรโดยยึดมั่นความถูกต้อง การรักษาความซื่อสัตย์ การรู้จักข่มใจตนเอง การอดทน อดกลั้น และอดออม การละวางความชั่วและการทุจริต คุณธรรมต่างๆ เหล่านี้จะช่วยสร้างคุณภาพชีวิตของคนในสังคมให้ดีขึ้น ทำให้สังคมมีเสถียรภาพ ทุกคนอยู่ด้วยกันอย่างสงบสุข สำหรับเทศบาล ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรมของข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้าง ไว้เป็นหลักการและแนวปฏิบัติเพื่อเป็นเครื่องกำกับความประพฤติของบุคคล จึงต้องส่งเสริมให้ผู้บริหารและบุคลากรเทศบาลทำงานตามมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวทาง/กิจกรรมตัวอย่าง

- ประกาศนโยบายคุณธรรม จริยธรรม และเจตนารมณ์การป้องกันและต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน
- จัดทำประมวลจริยธรรม พร้อมกำหนดแนวทางปฏิบัติหรือกิจกรรม หรือโครงการ พร้อมทั้งมีการประกาศและเผยแพร่ให้บุคลากร และประชาชนทราบโดยทั่วกัน
- จัดทำข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณข้าราชการ นโยบายกำกับดูแลองค์การที่ดี และแผนการเสริมสร้างวินัย คุณธรรม จริยธรรม และป้องกันการทุจริต ซึ่งจะเป็นบทบัญญัติเพื่อควบคุมการปฏิบัติงานของบุคลากร พร้อมทั้งส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติอย่างเคร่งครัด
- แต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบเรื่องร้องเรียน หรือร้องทุกข์ที่เกี่ยวข้องกับความประพฤติของข้าราชการและลูกจ้างอย่างชัดเจน ซึ่งหากเทศบาลมีการดำเนินงานตามมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรมแล้วย่อมไม่มีเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ดังกล่าว

ตัวชี้วัดที่ ๒๙

การมีกระบวนการตอบสนองต่อการให้บริการขอรับบริการและจัดการข้อร้องเรียนของประชาชนอย่างครบถ้วนเป็นระบบ

เทศบาลมีบทบาทหน้าที่ในการให้บริการประชาชน บำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้แก่ประชาชน การตอบสนองต่อการให้บริการ หรือการขอรับบริการของประชาชน เช่น การประกาศขั้นตอนและระยะเวลาการให้บริการที่ชัดเจน หรือการใช้ระบบเทคโนโลยีในการแจ้งกับผู้มาขอรับบริการว่าดำเนินการอยู่ในขั้นตอนใด และเจ้าหน้าที่ท่านใดเป็นผู้รับผิดชอบ หรือการตอบสนองต่อข้อร้องเรียนอย่างครบถ้วน โดยมีการจัดทำบัญชีร้องทุกข์ ร้องเรียน ดำเนินการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ โดยมีขั้นตอนและระยะเวลาที่ชัดเจน และมีการแจ้งผลความคืบหน้าให้ทราบตามกำหนด ทั้งนี้ต้องให้เป็นธรรมกับทั้งผู้ร้องเรียน และผู้ถูกร้องเรียน โดยใช้หลักเกณฑ์ ข้อกำหนด มาตรการที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ และดำเนินการด้วยความเปิดเผย โปร่งใส เสมอภาค

กระบวนการตอบสนองต่อการให้บริการ ขอรับบริการ และจัดการข้อร้องเรียนของประชาชนจะต้องมีมาตรการที่ชัดเจน เป็นที่ยอมรับ ดำเนินการด้วยความโปร่งใส เปิดเผย และเสมอภาค

แนวทาง/กิจกรรมตัวอย่าง

- จัดให้มีช่องทางในการรับเรื่องราวร้องทุกข์ หรือขอรับบริการที่หลากหลายและเข้าถึงได้โดยง่าย เช่น เว็บไซต์ สายด่วน แอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือ เวทีประชาคม กล้องรับเรื่องร้องเรียน เป็นต้น
- จัดทำประกาศขั้นตอนและระยะเวลาการให้บริการในแต่ละกรณีอย่างชัดเจน
- จัดทำบัญชีรับเรื่องราวร้องทุกข์ ร้องเรียน ที่ได้รับแจ้ง
- ดำเนินการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบโดยมีขั้นตอนและระยะเวลาที่ชัดเจน
- แจ้งผลความคืบหน้าให้ผู้ร้องเรียนหรือขอรับบริการได้ทราบความคืบหน้าตามกำหนด

ตัวชี้วัดที่ ๓๐

การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของเทศบาล

ความโปร่งใสในการบริหารงาน ประเมินได้จากกระบวนการทำงานมีการเปิดเผยตรงไปตรงมา สร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ บุคลากรและประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงและรับทราบข้อมูลข่าวสารได้อย่างทั่วถึง มีกระบวนการให้บุคลากรสามารถตรวจสอบความถูกต้อง ทั้งนี้ความโปร่งใสจากการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะช่วยให้ประชาชนเชื่อถือใจผู้บริหารและเทศบาลมากขึ้น ซึ่งเทศบาลควรเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และผลงานของเทศบาลผ่านช่องทางต่างๆ ให้หลากหลายและเข้าถึงประชาชนทุกกลุ่ม

แนวทาง/กิจกรรมตัวอย่าง

- จัดช่องทางสำหรับเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของเทศบาลที่หลากหลาย เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้ามาสืบค้นข้อมูล เช่น บอร์ดประชาสัมพันธ์ตามชุมชน หรือหมู่บ้าน สื่อสิ่งพิมพ์ วารสารประชาสัมพันธ์ จดหมายข่าว รายงานประจำปี หรือรายงานผลการดำเนินงานประจำปี หอกระจายข่าว เสียงตามสาย หน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ เว็บไซต์ ไลน์กลุ่ม Facebook เป็นต้น
- จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร และสถานที่ให้ประชาชนเข้าตรวจดูข้อมูล โดยมีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ให้บริการอินเทอร์เน็ต wifi สำหรับประชาชนทั่วไป และมีการเก็บสถิติผู้มารับบริการ
- อบรมให้ความรู้แก่บุคลากรและประชาชนเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐

ตัวชี้วัดที่ ๓๑

ความร่วมมือในการดำเนินงานกับหน่วยงานอื่น

การสร้างการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานอื่น ทั้งภายในและภายนอก ไม่ว่าจะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และองค์กรภาคประชาสังคม มีความสำคัญอย่างยิ่งในการสนับสนุนซึ่งกันและกัน ด้วยการแบ่งปันความรู้ ประสบการณ์ และทรัพยากร นอกจากนี้จะต้องมีส่วนในการร่วมคิด และร่วมทำหรืออุดหนุนงบประมาณ เพื่อพัฒนาศักยภาพและประสิทธิภาพในการดำเนินงาน รวมถึงการขยายการดำเนินงานให้กว้างขวางขึ้น และสามารถทำให้งานในระดับใหญ่ๆ สำเร็จลงได้

แนวทาง/กิจกรรมตัวอย่าง

- ร่วมพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะพื้นที่ที่เชื่อมโยงกัน
- ส่งเสริมคุณภาพชีวิต การจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย
- ร่วมวางแผนและส่งเสริมการลงทุนพาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว
- ร่วมจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ร่วมจัดกิจกรรมอนุรักษ์ศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตัวชี้วัดที่ ๓๒

การจัดเก็บรายได้ให้ได้ตามเป้าหมาย การลดรายจ่าย หรือความพยายามในการหารายได้อื่น

เทศบาลมีอำนาจหน้าที่ในการวางแผนและบริหารงบประมาณ โดยมีแหล่งที่มาของรายได้ทั้งจากการจัดเก็บเอง การที่รัฐจัดเก็บและแบ่งให้ และเงินอุดหนุน สำหรับรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเองนั้น ประกอบด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องถิ่น ภาษีป้าย อากรแสตมป์ อากรรังนก ค่าธรรมเนียม และรายได้อื่นๆ โดยมีปัจจัยหลายประการที่มีผลต่อการจัดเก็บ เช่น ภาวะเศรษฐกิจของท้องถิ่นและประเทศ ความพร้อมของเทศบาล ความเข้าใจและความร่วมมือของประชาชน เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้เทศบาลมีรายได้เพียงพอต่อการนำมาใช้พัฒนาด้วยตนเอง ลดการพึ่งพิงเงินอุดหนุนจากรัฐส่วนกลาง และยังแสดงถึงประสิทธิภาพทางการเงินการคลังของเทศบาลอีกด้วย

แนวทาง/กิจกรรมตัวอย่าง

- ออกเทศบัญญัติและได้จัดเก็บค่าธรรมเนียม ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕
- ใช้เครื่องมือพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้และหารายได้ เช่น การจัดทำแผนที่ภาษี การคัดลอกข้อมูลที่ดิน การสำรวจข้อมูลภาคสนาม การนำทะเบียนทรัพย์สินและทะเบียนคุมผู้ชำระภาษีไปใช้เป็นข้อมูลในการประเมินภาษี การปรับปรุงข้อมูลทะเบียนทรัพย์สิน ปรับปรุงข้อมูลแผนที่ภาษี เป็นต้น
- ประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์และวิธีการจัดเก็บภาษีให้ประชาชนทราบ ผ่านเว็บไซต์ จดหมายข่าว ป้ายประชาสัมพันธ์ สื่อสิ่งพิมพ์ หอกระจายข่าว หน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ หรือจดหมายแจ้งผู้เสียภาษีโดยตรง

ตัวชี้วัดที่ ๓๓

ความพยายามในการใช้งบประมาณให้เป็นไปตามที่คาดการณ์ และมีเหตุผลอันควรในการโอนงบประมาณ

การจัดทำเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และการใช้งบประมาณให้เป็นไปตามที่คาดการณ์ไว้ เป็นประสิทธิผลในการบริหารจัดการและการดำเนินงานที่สำคัญของเทศบาล รวมถึงการมีโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณได้ตามแผนที่ตั้งไว้ เมื่อเทียบกับจำนวนโครงการทั้งหมดในปีนั้น การไม่โอนงบประมาณข้ามหมวดรายจ่าย ตั้งแต่ไตรมาสต้นๆ หรือโอนงบจำนวนมากไปใช้ในปีต่อไป โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

สำหรับความพยายามในการใช้งบประมาณให้เป็นไปตามที่คาดการณ์นั้น สะท้อนถึงขีดความสามารถในการบริหารงบประมาณอย่างรอบคอบ ด้วยการวางแผนที่ดี การจัดทำรายละเอียดรายรับ-รายจ่ายอย่างถูกต้อง มีความโปร่งใสให้เป็นที่รับรู้โดยทั่วกัน และไม่มีข้อทักท้วงจากหน่วยงานกำกับดูแลหรือหน่วยงานตรวจสอบ

แนวทาง/กิจกรรมตัวอย่าง

- จัดทำสถิติข้อมูลเปรียบเทียบจำนวนรายการที่มีการโอนงบประมาณข้ามหมวดรายจ่าย
- เปรียบเทียบจำนวนโครงการพัฒนาที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาฯ เฉพาะปีก่อนหน้า กับโครงการที่ปรากฏในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีปัจจุบัน และโครงการพัฒนาที่ได้รับงบประมาณอุดหนุนจากภาครัฐ ตลอดจนเงินนอกงบประมาณ
- มีระบบหรือมาตรการควบคุม กำกับ การใช้จ่ายเงินเป็นไปตามแผน หรือเทศบัญญัติรายจ่ายประจำปี

ตัวชี้วัดที่ ๓๔

นวัตกรรมการพัฒนาเมือง

นวัตกรรม เป็นสิ่งใหม่ที่เกิดจากการใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์ โดยอาจหมายถึงรูปแบบวิธีการใหม่ๆ ที่ยังไม่มีผลิตรายหรือดำเนินการ หรืออาจเป็นการรื้อฟื้นสิ่งที่มีในอดีตนำมาทบทวนดัดแปลงใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน เพื่อช่วยให้การทำงานนั้นได้ผลดีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงกว่าเดิม ช่วยประหยัดเวลา ทรัพยากร และแรงงานได้ การนำนวัตกรรมไปใช้ ประกอบด้วย ๓ ขั้นตอน ได้แก่ การคิด การทดลองหรือนำร่อง และการนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ เทศบาลควรนำเสนอนวัตกรรมการพัฒนาเมืองที่สอดคล้องกับท้องถิ่น และสถานการณ์การพัฒนา เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและการบริหารจัดการของเทศบาล

สำหรับตัวชี้วัดนวัตกรรมการพัฒนาเมือง มีขอบเขตครอบคลุมการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ เมืองอยู่ดี คนมีสุข สิ่งแวดล้อมยั่งยืน เทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี ตามที่กำหนดไว้ในกรอบแนวคิดการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

แนวทาง/กิจกรรมตัวอย่าง

- มีกระบวนการวิเคราะห์สภาพปัญหา บริบท และความต้องการของประชาชนในเขตเทศบาล
- มีโครงการหรือกิจกรรมที่เทศบาลดำเนินการตามหลักบูรณาการ มีความเฉพาะตัว เป็นนวัตกรรมการพัฒนาเมืองด้านต่างๆ ที่ถูกคิดค้น หรือปรับใช้ หรือทดลองใช้ได้ อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพปัญหา บริบท และความต้องการของท้องถิ่นและสถานการณ์การพัฒนาของเทศบาล มีความคุ้มค่า และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาล
- มีการประเมินผลการใช้นวัตกรรมในการพัฒนาเมือง และวิเคราะห์ประโยชน์ที่เกิดขึ้น

การประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

การประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนมีความมุ่งหวังให้เทศบาลสามารถนำกรอบแนวคิดและตัวชี้วัดไปใช้ประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านมาซึ่งครอบคลุมในทุกมิติการพัฒนา ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์ แผนงาน และโครงการต่างๆ เพื่อปรับปรุงพัฒนา และยกระดับสู่เกณฑ์มาตรฐาน

วัตถุประสงค์

- ๑ เพื่อส่งเสริมให้เทศบาลนำแนวคิดและเกณฑ์ชี้วัดเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนไปใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาเมือง และประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่
- ๒ เพื่อส่งเสริมให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการเมืองสู่ความน่าอยู่และมีสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

นอกจากนี้ ยังเป็นการยกย่องเชิดชูเทศบาลที่มีความมุ่งมั่นพัฒนาเมืองของตนไปสู่เป้าหมายจนบรรลุผลสำเร็จ เป็น **“แบบอย่างที่ดี”** แก่เทศบาลอื่นๆ อันจะทำให้เกิดแรงกระตุ้นในการพัฒนาเมืองไปในทิศทางที่ถูกต้องและเหมาะสมมากยิ่งขึ้นด้วย

๓.๑ กระบวนการประเมิน

การประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนจะดำเนินการโดยแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินขึ้นมา ๒ ชุด ประกอบด้วย คณะกรรมการอำนวยการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน และคณะอนุกรรมการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ระดับพื้นที่และระดับประเทศ

- คณะกรรมการอำนวยการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน มีปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ และมีผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ทรงคุณวุฒิร่วมเป็นคณะกรรมการ
- คณะอนุกรรมการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมระดับพื้นที่และระดับประเทศจะประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ ครอบคลุมทุกองค์ประกอบของเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน อันได้แก่ ด้านเมืองอยู่ดี ด้านคนมีสุข ด้านสิ่งแวดล้อมยั่งยืน และด้านเทศบาลแห่งการเรียนรู้ และการบริหารจัดการที่ดี

โดยเมื่อคณะอนุกรรมการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมระดับพื้นที่และระดับประเทศ ประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนในระดับภาคเสร็จสิ้นแล้วนั้นจะเสนอผลการประเมินต่อคณะกรรมการอำนวยการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน เพื่อพิจารณารับรองผลการประเมินในระดับพื้นที่และระดับประเทศต่อไป

ขั้นตอนการประเมิน ประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน

- ๑ **การประชาสัมพันธ์และเปิดรับผลงาน** เพื่อสร้างความเข้าใจต่อเกณฑ์และตัวชี้วัดต่างๆ รวมถึงการจัดทำเอกสารเสนอผลงาน โดยเทศบาลที่สนใจสามารถส่งผลงานเข้าร่วมการประเมินผ่านทางสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เพื่อส่งต่อไปให้สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคเป็นผู้รวบรวมผลงานของเทศบาลในระดับภาคต่อไป
- ๒ **การประเมินเอกสาร** โดยคณะอนุกรรมการฯ จะพิจารณาจากผลงานตามแบบรายงานข้อมูลและหลักฐานต่างๆ ที่เทศบาลได้จัดส่งมา เพื่อทำการให้คะแนนผลงานแต่ละตัวชี้วัดตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้
- ๓ **การประเมินตรงเยี่ยมพื้นที่**
 - ๓.๑ **คณะอนุกรรมการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนระดับพื้นที่**

จะเดินทางไปเยี่ยมชมกิจกรรมและผลงานของเทศบาลที่ได้รับการคัดเลือกจากการประเมินเอกสาร โดยจะพิจารณาผลงานเชิงประจักษ์ ความพยายามในการดำเนินงาน นวัตกรรม การพัฒนาเมือง ประโยชน์ที่เกิดขึ้น และความยั่งยืน และจะนำเสนอผลการประเมินจากระดับพื้นที่เสนอต่อคณะกรรมการอำนวยการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนต่อไป
 - ๓.๒ **คณะอนุกรรมการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนระดับประเทศ**

จะเดินทางไปเยี่ยมชมกิจกรรมและผลงานของเทศบาลที่ได้รับการคัดเลือก ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการอำนวยการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน เพื่อพิจารณาผลงานเชิงประจักษ์และนำเสนอผลการประเมินต่อคณะกรรมการอำนวยการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนต่อไป
- ๔ **การตัดสินและประกาศผลรางวัล** คณะกรรมการอำนวยการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน จะพิจารณาการรับรองผลการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน โดยกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมจะได้ประกาศผลการประเมินต่อไป

๓.๒ ระดับผลการประเมิน

กรอบแนวคิดเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน จำนวน ๔ องค์ประกอบ และมีตัวชี้วัดในการประเมินฯ รวมจำนวน ๓๔ ตัวชี้วัดนั้น การประเมินผลงานของเทศบาล ได้กำหนดระดับผลการประเมินออกเป็น ๓ ระดับ คือ มีผลงานผ่านเกณฑ์ระดับดี ดีมาก และดีเยี่ยม ทั้งนี้ คณะกรรมการอำนวยการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนจะพิจารณาให้ความเห็นชอบและรับรองผลการประเมิน

คำคะแนนของผลงานแต่ละตัวชี้วัด

- ๑ การประเมินผลงานแต่ละตัวชี้วัด มีคะแนนเต็ม ๓๐ คะแนน เท่าๆ กัน ดังนี้
- ๒ สำหรับตัวชี้วัดที่ ๑-๒๓ ในองค์ประกอบที่ ๑-๓ และตัวชี้วัดที่ ๓๔ ในองค์ประกอบที่ ๔ พิจารณาให้คะแนนการดำเนินงานที่สอดคล้องกับแต่ละตัวชี้วัด โดยแบ่งเป็น กระบวนการดำเนินงาน ๑๐ คะแนน ผลผลิต (Output) ๑๐ คะแนน และผลลัพธ์ (Outcome) ๑๐ คะแนน
- ๓ สำหรับตัวชี้วัดที่ ๒๔-๓๓ ในองค์ประกอบที่ ๔ พิจารณาจากผลการประเมินตามเกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Performance Assessment : LPA) ปีล่าสุด ที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
- ๔ ทั้งนี้สำหรับผลผลิต (Output) เป็นการพิจารณาจากผลงานที่ชัดเจนทั้งในเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และผลลัพธ์ (Outcome) ซึ่งพิจารณาจากความสำเร็จของการดำเนินงาน หรือเป็นผลที่เกิดขึ้นต่อเนื่อง หรือการขยายผลการดำเนินงานอย่างกว้างขวางและครอบคลุม

ผลผลิต (Output) หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานหรือกิจกรรมนั้นๆ โดยสามารถแสดงผลในรูปของข้อมูลเชิงปริมาณ หรือเชิงคุณภาพ

ผลลัพธ์ (Outcome) หมายถึง ประโยชน์และความคุ้มค่าที่ได้และผลกระทบที่มีต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและสิ่งแวดล้อมจากผลผลิตที่เกิดขึ้นมา หรือสิ่งที่ได้รับจากความสำเร็จของการดำเนินงาน หรือผลที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง หรือการขยายผลการดำเนินงานอย่างครอบคลุม

๓.๓ เกณฑ์การให้คะแนนตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	กระบวนการ (๑๐ คะแนน)	ผลผลิต (๑๐ คะแนน)	ผลลัพธ์ (๑๐ คะแนน)
ด้านบึงอยู่ดี			
๑. การกำหนดทิศทาง การใช้ประโยชน์ที่ดินตามบริบท ของเมือง	๑. จัดทำผังเมืองรวมหรือจัดทำผังเฉพาะหรือกำหนด/เทศบัญญัติการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีส่วนร่วมเพื่อประยุกต์ใช้ผังหรือแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีส่วนร่วมและเหมาะสมเพื่อควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เป็นไปตามทิศทางการกำหนด โดยจัดทำรายละเอียดการใช้ประโยชน์ที่ดินภายในเขตผังเมืองรวม หรือจัดทำข้อกำหนดเพื่อควบคุมความหนาแน่นของการใช้ประโยชน์ที่ดิน ๒. ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการใช้งานประโยชน์ที่ดินร่วมกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	๑. การมีผังเมืองรวม หรือการมีกฎกระทรวงผังเมืองรวมหรือเทศบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์ที่ดินหรือ ๒. รายงานผลที่ชัดเจนในการควบคุมกิจกรรมการใช้ประโยชน์ที่ดิน เช่น จำนวน ๓. การใช้ประโยชน์ที่ดิน เช่น จำนวนกรณีที่มี ๔. การอนุญาตให้ก่อสร้างตามการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นต้น หรือ ๕. จำนวนกรณีร้องเรียนเพื่อการแก้ไขปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดินลดลง หรือ ๖. พื้นที่การกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินและการวางแผนและวางผัง	๑. การใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นไปตามทิศทางที่เหมาะสมเมืองมีความเป็นระเบียบหรือ ๒. ลดปัญหาการใช้ที่ดินผิดประเภท หรือ ๓. ลดปัญหาความหนาแน่นของการใช้ประโยชน์ที่ดิน หรือ ๔. การจัดการใช้ประโยชน์ที่ดินของเมืองสามารถแก้ไขปัญหาคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมได้
๒. การพัฒนาเมือง และชุมชน ให้เป็นไป ตามผังเมืองรวม	๑. ดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมืองและชุมชนให้เป็นไปตามผังเมืองหรือผังชุมชนให้เป็นไปตามผังเมืองรวมโดยส่งเสริมและสนับสนุนให้เป็นไปตามแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินหรือพัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์ของชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวหรือพัฒนาให้เป็นไปตามแผนผังแสดงโครงการคมนาคมและขนส่งหรือพัฒนาปรับปรุงให้เป็นไปตามการพัฒนา ด้านสาธารณสุข	<u>กรณีที่มีผังเมืองรวม</u> ผลการพัฒนาเมืองและชุมชนให้เป็นไปตามผังเมืองรวม เช่น โครงการที่ดำเนินงานพัฒนาเมืองและชุมชนตามผังเมืองและชุมชนตามผังเมือง พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาเมืองให้เป็นไปตามผังเมืองรวม เป็นต้น	ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาเมือง เช่น ๑. เกิดเครือข่ายการพัฒนาเมืองหรือ ๒. เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินเพิ่มขึ้น เช่น การท่องเที่ยวในย่านชุมชนเก่า แหล่งการค้าธุรกิจที่ทันสมัย หรือ ๓. การขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจจากการจัดระบบจราจรที่คล่องตัวขึ้น หรือ ๔. ประโยชน์จากการจัดรูปที่ดิน การเข้าถึงสาธารณูปโภค หรือ

ตัวชี้วัด	กระบวนการ (๑๐ คะแนน)	ผลผลิต (๑๐ คะแนน)	ผลลัพธ์ (๑๐ คะแนน)
๓. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ครอบคลุมและเหมาะสมกับผู้ใช้ประโยชน์	๒. เทศบาลมีการควบคุมมาตรฐานการและแผนงานโครงการ มีการทำบันทึก การอนุญาตให้ประกอบกิจการก่อสร้าง หรือให้คำปรึกษาแก่ประชาชน ตามผังเมืองรวมหรือผังเสนอแนะ ตรวจสอบและประเมินผลแผนการพัฒนาเมือง และชุมชนร่วมกับชุมชน และภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	<u>กรณีมีผังเสนอแนะ (ไม่มีผังเมืองรวม)</u> มีผังเทศบาลหรือมีโครงการหรือกิจกรรมการแก้ไขปัญหาด้านกายภาพ โครงสร้างพื้นฐาน สังคมและสิ่งแวดล้อม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดผังเมืองรวมหรือผังเทศบาลต่อไป	๕. คุณภาพด้านสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติที่ดีขึ้น หรือ ๖. ปัญหาสภาพความแออัดของเมือง/ชุมชนที่ลดลงหรือการรุกรานพื้นที่ทางธรรมชาติลดลง หรือ ๗. การเข้าถึงสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่สูงขึ้น หรืออื่นๆ
	๔. มีการดำเนินการหรือความพยายามในการจัดทำผังเทศบาล ผังชุมชนหรือแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตเทศบาล		
	๑. วิเคราะห์ลักษณะประชากรของเมืองเพื่อวางแผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น โครงสร้างประชากร หรือจำนวนผู้ต้องการดูแลเป็นพิเศษ หรือจำนวนผู้ใช้ประโยชน์ ๒. จัดทำแผนงาน/โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ครอบคลุมและเหมาะสมสำหรับคนทุกกลุ่มตามบริบทเมือง ๓. ดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วมในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบำรุงรักษาให้โครงสร้างพื้นฐานอยู่ในสภาพที่ดี ครอบคลุมพื้นที่และเอื้อต่อคนทุกกลุ่มตามบริบทเมือง	๑. ข้อมูลลักษณะประชากรที่ต้องการดูแลด้านโครงสร้างพื้นฐานของเมืองหรือแผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ครอบคลุมและเหมาะสมสำหรับคนทุกกลุ่ม หรือ ๒. ผลการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น จำนวนโครงสร้างพื้นฐานที่ได้รับการพัฒนาหรือบำรุงรักษาเพิ่มขึ้น หรือ ๓. จำนวนโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อเด็กเล็ก ผู้สูงอายุและผู้ต้องการดูแลเป็นพิเศษ หรือ ๔. จำนวนโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อการท่องเที่ยว หรือ	๑. พัฒนาและบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานอย่างต่อเนื่อง หรือ ๒. ขยายผลให้ครอบคลุมพื้นที่และเอื้อต่อคนทุกกลุ่มโดยโยธโยธโครงสร้างพื้นฐานที่ได้รับการพัฒนาหรือดูแลรักษาและส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของผู้ใช้บริการ (เด็กเล็ก ผู้สูงอายุ ผู้ต้องการดูแลเป็นพิเศษ)

ตัวชี้วัด	กระบวนการ (๑๐ คะแนน)	ผลลัพธ์ (๑๐ คะแนน)	ผลลัพธ์ (๑๐ คะแนน)
	๔. ตรวจสอบและประเมินผลแผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ครอบคลุมและเหมาะสมสำหรับคนทุกกลุ่มอย่างมีส่วนร่วม	๔. ความครอบคลุมพื้นที่ของโครงสร้างพื้นฐานสำหรับคนแต่ละกลุ่ม หรือ ๖. การยกระดับคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐาน หรือ ๗. จำนวนผู้สูงอายุและบุคคลพิเศษเข้ารับการบริการมากขึ้น	
๔. การยกระดับคุณภาพชีวิตสำหรับผู้มีรายได้น้อยและผู้ด้อยโอกาส	๑. สํารวจข้อมูลที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อย ผู้ด้อยโอกาสหรือสภาพชุมชนแออัด ๒. ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตสำหรับผู้มีรายได้น้อยและผู้ด้อยโอกาสร่วมกับชุมชน ๓. ดำเนินงานยกระดับคุณภาพชีวิตอย่างมีส่วนร่วม อาทิ การปรับปรุงที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อมทางกายภาพและการบริการ สาธารณูปโภคสำหรับผู้มีรายได้น้อยและผู้ด้อยโอกาส หรือ การสร้างอาชีพ/รายได้เสริม เป็นต้น ๔. การตรวจสอบและประเมินผลแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตสำหรับผู้มีรายได้น้อยและผู้ด้อยโอกาสร่วมกับชุมชน	๑. ทะเบียนข้อมูลผู้มีรายได้น้อย ผู้ด้อยโอกาส หรือแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตสำหรับผู้มีรายได้น้อย และผู้ด้อยโอกาส ๒. ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตสำหรับผู้มีรายได้น้อย และผู้ด้อยโอกาส อาทิ ผลการปรับปรุงที่อยู่อาศัย เช่น จำนวนผู้มีรายได้น้อยที่ได้รับจัดสรรที่อยู่อาศัยตามโครงการ จำนวนผู้ด้อยโอกาสหรือชุมชนแออัดที่ได้รับการปรับปรุงที่อยู่อาศัยให้มีสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้นและเข้าถึงการให้บริการ สาธารณูปโภค จำนวนผู้มีรายได้น้อยที่ได้รับการสร้างอาชีพ/ รายได้ เป็นต้น ๓. การมีส่วนร่วมของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องที่เพิ่มขึ้น	๑. ผลงานต่อเนื่อง หรือ ๒. ขยายกลุ่มเป้าหมายในการสร้างความมั่นคง ด้านที่อยู่อาศัย และด้านอาชีพให้กับผู้มีรายได้น้อย ผู้ด้อยโอกาส หรือ ๓. มีเครือข่ายในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและผู้ด้อยโอกาส หรือผู้มีรายได้น้อยและผู้ด้อยโอกาส มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ตัวชี้วัด	กระบวนการ (๑๐ คะแนน)	ผลลัพธ์ (๑๐ คะแนน)	ผลลัพธ์ (๑๐ คะแนน)
๕. การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน	๑. นโยบายและแผนงานด้านการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีความสอดคล้องกับศักยภาพและบริบทของเมือง ๒. การดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การส่งเสริมอาชีพหรือกิจกรรมที่ช่วยสร้างรายได้ของคนในเมืองที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและอยู่บนฐานหลักเศรษฐกิจพอเพียง หรือกิจกรรมการลดรายจ่ายของประชาชน หรือส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือน หรือส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อการผลิต หรือกลุ่มสหกรณ์หรือตลาดชุมชน เป็นต้น ๓. ตลอดจนการตรวจสอบติดตามแผนงานและผลการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการประกอบอาชีพ	๑. ผลการส่งเสริมการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ เช่น ผลการจัดอบรม ๒. การพัฒนาอาชีพ จำนวนกลุ่มอาชีพที่เกิดขึ้น ๓. จำนวนสมาชิกในกลุ่มต่างๆ จำนวนครัวเรือนที่มีการจัดทำบัญชี ๔. ครัวเรือน จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการลดรายจ่ายของครัวเรือน เป็นต้น	๑. การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง หรือ ๒. การขยายกลุ่มเป้าหมาย หรือ ๓. การมีรายได้ ผลตอบแทน หรือเงินหมุนเวียนของกลุ่มที่เพิ่มขึ้น หรือ ๔. แหล่งเรียนรู้ หรือเครือข่าย ด้านเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่
๖. การจัดการภัยพิบัติและสาธารณภัย	๑. มีการประเมินความเสี่ยงในการเกิดภัยพิบัติและสาธารณภัยในพื้นที่ ตลอดจนการทำข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่ เพื่อระบุประเภทและความเสี่ยงในแต่ละพื้นที่เพื่อวางแผนการรับมือ ๒. มีการจัดทำแผนรับมือภัยพิบัติและสาธารณภัยในพื้นที่ ๓. ดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วมในการจัดการภัยพิบัติอย่างเป็นระบบตั้งแต่ป้องกันและลดผลกระทบ เตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติโดยจัดทำแผน ซ้อมแผนเตรียมอุปกรณ์เทคโนโลยีในการตั้งรับภัยพิบัติระบบการเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยง	๑. มีแผนการจัดการภัยพิบัติและสาธารณภัย ๒. ผลการดำเนินการจัดการภัยพิบัติและสาธารณภัย มีแนวทางขั้นตอน ระบบ หรือมีแผนการรับมือกับภัยพิบัติและสาธารณภัยที่สำคัญหรือเป็นปัญหาในพื้นที่ ๓. จำนวนหน่วยงาน บุคลากร ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ หรือ ๔. จำนวนประชาชนและกลุ่มเสี่ยงที่ได้รับข้อมูลข่าวสาร หรืออื่นๆ	๑. มีระบบและเครือข่ายในการจัดการภัยพิบัติในระดับพื้นที่ สามารถดำเนินการได้ทันที หรือมีขีดความสามารถในการจัดการภัยพิบัติได้ในระยะยาว หรือ ๒. ผลการดำเนินงานด้านการจัดการภัยพิบัติและสาธารณภัย เช่น ความเสียหายที่เกิดขึ้นลดลง การรับมือกับภัยพิบัติได้อย่างทันเวลาที่ ผลการฟื้นฟู เพื่อให้พื้นที่หรือชุมชนที่ประสบภัยกลับคืนสู่สภาพดีขึ้น เป็นต้น

ตัวชี้วัด	กระบวนการ (๑๐ คะแนน)	ผลผลิต (๑๐ คะแนน)	ผลลัพธ์ (๑๐ คะแนน)
	๔. การพัฒนาศักยภาพของหน่วยงานที่รับผิดชอบ ๕. สร้างความเข้าใจกับประชาชนและกลุ่มเสี่ยงที่จะได้รับผลกระทบ		
๗. การป้องกันและดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	๑. มีแผนการป้องกันและดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ๒. ดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วมในการป้องกันและดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น ให้ความรู้เพื่อสร้างความปลอดภัยและลดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดภัยต่างๆ การใช้มาตรการต่างๆ ในการป้องกันภัย ระบบเตือนภัย และการเฝ้าระวัง ๓. อย่างมีส่วนร่วมของภาคประชาชน เป็นต้น ๔. มีเครือข่ายการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานอื่น อาทิ ตำรวจฝ่ายปกครอง เป็นต้น ๕. มีการพัฒนาศักยภาพของผู้รับผิดชอบในด้าน การดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ๖. มีการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน อันเกี่ยวกับความปลอดภัย ๖. ตลอดจนมีการตรวจสอบ ประเมินความเสี่ยง ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อย่างมีส่วนร่วม	มีแผนการป้องกันและดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน หรือ ผลจากการดำเนินงานด้านการป้องกันและดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น ๑. มีรายงานผลการดำเนินงาน ๒. มีมาตรการที่ประกาศใช้ ๓. มีความรู้ในการป้องกันภัยต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น ๔. เครือข่าย หรือระบบเฝ้าระวัง ๕. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	๑. ความเสียหายจากการเกิดภัยลดลง หรือ ๒. การขยายความร่วมมือกับหน่วยอื่นหรือ เครือข่ายต่างๆ ในการป้องกัน และดูแล ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน หรือ ๓. การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากการป้องกัน และดูแลความปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สิน เช่น ปัญหาอาชญากรรมต่างๆ ลดลง ระบบการป้องกันภัย กล้องวงจรปิด สามารถใช้ประโยชน์ได้จริงในการ แก้ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สิน

ตัวชี้วัด	กระบวนการ (๑๐ คะแนน)	ผลลัพธ์ (๑๐ คะแนน)	ผลลัพธ์ (๑๐ คะแนน)
ด้านคนบ้สย			
๘. การเสริมสร้ง สุขภาพที่ดีของ คนในเมื่อง	ดำเนินงานอย่งมีส่วนร่วมครอบครัวคณกรรรม ด้านสาธารณสุขทั้ง ๔ ประเด็น ประกอบด้วย ๑. การป้องกันและควบคุมโรค เช่น การป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อ หรือโรคไม่ติดต่อที่เป็นปัญหา ในพื้นที่การให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ และป้องกันโรคด้วยตนเอง เป็นต้น ๒. การส่งเสริมสุขภาพ เช่น ส่งเสริมสุขภาพ กลุ่มแม่และเด็ก กลุ่มวัยทำงาน กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มผู้พิการ กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพเสี่ยง ส่งเสริม การออกกำลังกายการส่งเสริมการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมบริโภคให้เหมาะสม เป็นต้น ๓. การศึกษาโรคป้องกัน เช่น การจัดการ ให้ประชาชนได้มีสิทธิ หรือเข้าถึงการศึกษา พยาบาลที่สะดวก รวดเร็ว การจัดระบบ การส่งต่อผู้ป่วย หน่วยแพทย์ฉุกเฉิน การออกหน่วยเคลื่อนที่รักษาพยาบาล การจัดบริการรักษาพยาบาลเชิงรุก เป็นต้น ๔. การฟื้นฟูสุขภาพ เช่น ส่งเสริมการดูแลสุขภาพ ที่บ้าน ฟื้นฟูสภาพจิตใจให้ผู้่วย การให้บริการ กายภาพบำบัดในเชิงรุก เป็นต้น	ผลดำเนินงานเชิงปริมาณ หรือคุณภาพ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมด้านสาธารณสุข ครอบคลุมทั้ง ๔ ประเด็น ๑. การป้องกันและควบคุมโรค ๒. การส่งเสริมสุขภาพ ๓. การรักษาโรคเบื้องต้น ๔. การฟื้นฟูสุขภาพ เช่น จำนวนผู้เข้าร่วม กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ ตำแหน่งที่ตั้งหรือรูปแบบการจัดสภาพแวดล้อม เพื่อส่งเสริมให้คนในเมืองมีสุขภาพที่ดี จำนวนลานกีฬาหรือการจัดสถานที่ออกกำลังกาย จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับการดูแล ช่องทางให้ ประชาชนได้เข้าถึงการบริการด้านสุขภาพ เป็นต้น	๑. ผลงานต่อเนื่อง หรือ ขยายกลุ่มเป้าหมายเพิ่มขึ้น หรือ ๒. ครอบครัวสุขภาพของประชาชน กลุ่มต่างๆ ได้อย่างทั่วถึง หรือ ๓. พัฒนาเครือข่ายให้มีส่วนร่วมในการดูแล สุขภาพของประชาชน หรือแนวโน้มดีขึ้น

ตัวชี้วัด	กระบวนการ (๑๐ คะแนน)	ผลลัพธ์ (๑๐ คะแนน)	ผลลัพธ์ (๑๐ คะแนน)
๘. การคุ้มครองสุขภาพอนามัย	๑. การดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสุขภาพอนามัย ประเมิน ตรวจสอบ ควบคุม และป้องกันปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย เช่น การส่งเสริมให้ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสะสมอาหาร ร้านอาหาร แผงลอย สถานประกอบการผ่านเกณฑ์มาตรฐานสุขาภิบาลที่กำหนดการจัดการคุณภาพน้ำประปา หรือตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญ มีระบบเพื่อจัดการเหตุรำคาญ หรือการจัดการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เป็นต้น ๒. มีการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ (HIA) หรือ ๓. ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริโภคสินค้าและบริการ หรือ ๔. ที่มีความปลอดภัยต่อสุขภาพการติดตามตรวจสอบคุณภาพหรือสารปนเปื้อนในสินค้าและบริการที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยผู้บริโภค รวมทั้งการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายหรือเทศบัญญัติที่กำหนดเป็นต้น หรือ ๕. มีระบบการร้องเรียนด้านการคุ้มครองผู้บริโภคและอนามัยสิ่งแวดล้อม	๑. ผลการดำเนินงานด้านคุ้มครองสุขภาพอนามัย เช่น การได้รับการรับรองมาตรฐานการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (EHA) ด้านที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ดำเนินการ หรือมาตรฐานอื่นๆ หรือ ๒. มาตราการในการจัดการสินค้าที่ได้รับการตรวจสอบ คุณภาพหรือสารปนเปื้อนที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หรือ ๓. จำนวนการร้องเรียนด้านการคุ้มครองผู้บริโภคและอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการแก้ไขเรียบร้อยแล้ว เป็นต้น หรืออื่นๆ	๑. ผลงานต่อเนื่อง หรือ ๒. ขยายผลการดำเนินงานการคุ้มครองสุขภาพอนามัยผู้บริโภค หรือ ๓. มีเครือข่ายการดำเนินงานอนามัยสิ่งแวดล้อมหรือเครือข่ายคุ้มครองผู้บริโภค หรือ ๔. เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการดำเนินงาน

ตัวชี้วัด	กระบวนการ (๑๐ คะแนน)	ผลผลิต (๑๐ คะแนน)	ผลลัพธ์ (๑๐ คะแนน)
๑๐. การส่งเสริมการศึกษาอย่างหลากหลายและเท่าเทียม	๑. มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน รูปแบบ และความต้องการได้รับการศึกษาของ คนทุกกลุ่มในเมือง ๒. ดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา หรือสนับสนุนการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๓. ดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตามอัตราค่าจ้างให้แก่ประชาชนในเมือง หรือ ๔. ดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วมการจัดการศึกษา แก่กลุ่มเด็กพิเศษที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ หรือ ๕. ดำเนินการอย่างมีส่วนร่วมในการสนับสนุน การศึกษานอกโรงเรียน การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ เพื่อการศึกษาต่างๆ จัดตั้งหลักสูตรสร้างอาชีพ สร้างรายได้ เป็นต้น โดยคำนึงถึงการให้ การศึกษาอย่างเท่าเทียมสอดคล้องกับ สภาพเศรษฐกิจและสังคมของเมือง ๖. ประเมินผลและเก็บรวบรวมข้อมูลผู้เข้าร่วม หรือได้รับประโยชน์จากการส่งเสริมการศึกษา อย่างเป็นระบบ	๑. ผลการส่งเสริมการศึกษา เช่น จำนวน โรงเรียนหรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่ได้รับการ รับรองคุณภาพทางการศึกษา หรือ ๒. จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตาม อัตราค่าจ้าง หรือ ๓. จำนวนชุมชนที่ได้รับการพัฒนาเป็นแหล่ง การเรียนรู้ หรือ ๔. จำนวนหลักสูตรการศึกษาที่ส่งเสริมให้แก่ กลุ่มต่างๆ เป็นต้น หรือ ๕. จำนวนผู้ได้รับการพัฒนาอาชีพ หรืออื่นๆ	๑. ผลงานต่อเนื่อง หรือ ๒. ขยายผลการจัดการศึกษา หรือ ๓. สนับสนุนการจัดการศึกษารูปแบบต่างๆ อย่างมี ส่วนร่วมให้ครอบคลุมทุกกลุ่ม หรือ ๔. ประชาชนที่ประชาชนได้รับจากการส่งเสริมได้ การศึกษาในรูปแบบต่างๆ เช่นการเพิ่มรายได้ การยกระดับคุณภาพชีวิต

ตัวชี้วัด	กระบวนการ (๑๐ คะแนน)	ผลลัพธ์ (๑๐ คะแนน)	ผลลัพธ์ (๑๐ คะแนน)
๑๑.การจัดสวัสดิการที่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน	๑. วิเคราะห์ความต้องการสวัสดิการของกลุ่มต่างๆ ในชุมชน ๒. ดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสำหรับประชาชน กลุ่มเด็กเยาวชน สตรี ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส เช่น ทุนการศึกษา สำหรับเด็กยากจนการจัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือกลุ่มเด็กและเยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ กองทุนสวัสดิการชุมชน กลุ่มออมทรัพย์ เป็นต้น ๓. ประเมินผลการจัดสวัสดิการของกลุ่มต่างๆ โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม	๑. ผลการจัดสวัสดิการต่างๆ เช่น มีฐานข้อมูลเด็กและเยาวชน สตรี ผู้พิการ ผู้สูงอายุ หรือผู้ด้อยโอกาสที่ได้รับการจัดสวัสดิการ ๒. ผลการดำเนินงานของกองทุนเพื่อช่วยเหลือเด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุ สตรี ผู้พิการ กองทุนสวัสดิการชุมชน กลุ่มออมทรัพย์ เป็นต้น	๑. ผลงานต่อเนื่อง หรือ ๒. ขยายผลการจัดสวัสดิการชุมชน สวัสดิการรูปแบบอื่นๆ หรือ ๓. กลุ่มเป้าหมายมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น หรืออื่นๆ
๑๒.การป้องกันและแก้ไขปัญหาสุรา บุหรี่ ยาเสพติด และอบายมุข	๑. การจัดทำข้อมูลกลุ่มเสี่ยงด้านสุรา บุหรี่ยาเสพติด และอบายมุขในพื้นที่ ๒. ดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุรา บุหรี่ ยาเสพติด และอบายมุข เช่น ให้ความรู้เรื่องยาเสพติดแก่กลุ่มเป้าหมาย การส่งเสริมให้ลด ละ เลิกสำหรับผู้ติดสุรา บุหรี่ ยาเสพติดและอบายมุข สนับสนุนให้ผู้ติดยาเสพติดได้เข้ารับการบำบัด รักษาฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ทั้งการร่างกายและจิตใจ การดำเนินการเพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ การออกหรือบังคับมาตรการควบคุมยาเสพติดและอบายมุข การกำหนดเขตปลอดเหล้า บุหรี่ การส่งเสริมโครงการเมาไม่ขับ เป็นต้น ๓. ประเมินผลการดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วม	ผลการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุรา บุหรี่ ยาเสพติด และอบายมุข เช่น จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม ให้ความรู้ จำนวนคนที่ได้รับการบำบัดรักษาสุรา บุหรี่ ยาเสพติด สำเร็จ จำนวนชุมชนที่เข้าร่วมเฝ้าระวังปัญหา ยาเสพติด จำนวนหน่วยงานองค์กรหรือชุมชนปลอดสุรา ปลอดบุหรี่ย เป็นต้น	๑. มีภาคีเครือข่าย กลุ่ม ชมรมที่ให้ความร่วมมือดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาสุรา บุหรี่ ยาเสพติด และอบายมุข ๒. ลดการเกิดปัญหาอาชญากรรมที่สืบเนื่องจากปัญหาสุรา ยาเสพติด และอบายมุข หรือ ๓. ลดการเกิดอุบัติเหตุอันเกิดจากการเมาแล้วขับ หรือ ๔. ลดการเกิดปัญหาคดี/แหล่งอบายมุขในพื้นที่ หรืออื่นๆ

ตัวชี้วัด	กระบวนการ (๑๐ คะแนน)	ผลลัพธ์ (๑๐ คะแนน)	ผลลัพธ์ (๑๐ คะแนน)
๑๓. การส่งเสริมความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว ความสามัคคีและเอื้ออาทรระหว่างคนในชุมชน	๑. จัดทำฐานข้อมูลทางสังคม อาทิพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยว แม่วัยใส ครอบครัวที่มีความเสี่ยงด้านความรุนแรง เป็นต้น ๒. จัดทำแผนงาน โครงการในการส่งเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัวให้เหมาะสมในแต่ละกลุ่ม ๓. ดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวและชุมชนนอกเหนือจากจัดกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ ที่เปิดโอกาสให้สมาชิกได้มาร่วมกันทำกิจกรรม เช่น กิจกรรม Walk rally ค่ายครอบครัวค่ายสามวัย (เด็ก ผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ) การช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในชุมชน เป็นต้น ๔. ประเมินผลตามแผนงาน โครงการที่ได้ดำเนินการ	๑. ฐานข้อมูลทางสังคมของกลุ่มเสี่ยงทางสังคม ๒. ผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัวและชุมชน จำนวนครัวเรือนที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวนชุมชนที่จัดกิจกรรม จำนวนกิจกรรมในชุมชน	๑. ผลงานต่อเนื่อง หรือ ๒. ขยายผลการส่งเสริมความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวและชุมชน หรือ ๓. สัมพันธภาพของสมาชิกในครอบครัว ผู้เข้าร่วมกิจกรรมดีขึ้น
๑๔. การส่งเสริมกิจกรรมทางสังคม เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วม	๑. ดำเนินการสำรวจรูปแบบกิจกรรมทางสังคมตามความต้องการของประชาชน ๒. ดำเนินการส่งเสริมกิจกรรมทางสังคมอย่างมีส่วนร่วม สะท้อนวิถีของเมืองและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาเมือง เกิดจากความต้องการของคนในชุมชนและสังคม เช่น ลานวัฒนธรรม สืบป้าห์ศิลป์ ถนนคนเดิน ๓. เทศกาลออกไม้งามลานกิจกรรมเยาวชนดนตรีในสวน เป็นต้น โดยจัดอย่างสม่ำเสมอ มีความหลากหลายเพื่อตอบสนอง ความสนใจของกลุ่มต่างๆ	ผลการส่งเสริมกิจกรรมทางสังคม เช่น จำนวนภาคีเครือข่าย ภาครัฐและเอกชน ที่เข้าร่วม จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวนชุมชน ที่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ประโยชน์จากกิจกรรมนั้นๆ เป็นต้น	๑. ผลงานต่อเนื่อง หรือ ๒. ขยายผลการส่งเสริมกิจกรรมทางสังคม เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วม หรือ ๓. มีรูปแบบกิจกรรมที่โดดเด่น สร้างสรรค์ เป็นเอกลักษณ์ของเมือง หรือ ๔. มีเครือข่ายการดำเนินงานที่กว้างขวางขึ้น หรือผลต่อเนื่องไปสู่มิติทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม

ตัวชี้วัด	กระบวนการ (๑๐ คะแนน)	ผลผลิต (๑๐ คะแนน)	ผลลัพธ์ (๑๐ คะแนน)
	๔. ประเมินผลกิจกรรม ตามประเด็นทางเศรษฐกิจ สังคม และการมีส่วนร่วม หมายเหตุ: กิจกรรมที่จะเข้ารับการประเมินควรระบุระยะเวลาและความถี่ในการจัดกิจกรรม เพื่อแสดงถึงความต่อเนื่อง		
๑๕. การพิทักษ์สิทธิของเยาวชนสตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส	๑. สํารวจภัยคุกคามและศักยภาพของเยาวชนสตรี ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุในพื้นที่และผู้ติดเชื้อ HIV ๒. ดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วมในการดูแลและพิทักษ์สิทธิของกลุ่มคนดังกล่าว เช่น กลุ่มครอบครัว และสตรีให้พ้นจากการละเมิดทางเพศ ให้โอกาสทางการศึกษาแก่เด็กเร่ร่อน และเด็กไร้สัญชาติ ให้ผู้มีรายได้น้อยและผู้ด้อยโอกาสได้มีที่อยู่อาศัย ดูแลผู้ติดเชื้อ HIV และผู้ป่วยเอดส์ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม ให้อาศัยอยู่ในเมืองได้อย่างปกติสุข เป็นต้น ๓. ประเมินผลการดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วม หมายเหตุ: ในตัวชี้วัดนี้ไม่พิจารณากิจกรรมการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุผู้พิการ	๑. ข้อมูลพื้นฐานผลการสำรวจคุกคามและศักยภาพของเยาวชน สตรี ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุในพื้นที่และผู้ติดเชื้อ HIV ๒. ผลการดำเนินงานด้านการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มเป้าหมาย เช่น จำนวนเยาวชน สตรี ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส หรือผู้สูงอายุที่ได้รับการคุ้มครอง จำนวนเด็กเร่ร่อนและเด็กไร้สัญชาติที่ได้รับการช่วยเหลือ จำนวนผู้ติดเชื้อ HIV ที่ได้รับการดูแล จำนวนผู้ได้รับการพัฒนาศักยภาพ เป็นต้น	๑. ผลงานต่อเนื่อง หรือ ๒. ขยายผลการดำเนินกิจกรรมดูแลและพิทักษ์สิทธิ หรือ ๓. การขยายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก

ตัวชี้วัด	กระบวนการ (๑๐ คะแนน)	ผลผลิต (๑๐ คะแนน)	ผลลัพธ์ (๑๐ คะแนน)
๑๖. การอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น	๑. ส่งเสริมหรือดำเนินการศึกษาค้นคว้า รวบรวม ข้อมูลสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ๒. จัดกิจกรรมการอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วมของ ประชาชน เช่น อนุรักษ์ย่านเมืองเก่า หรือ ชุมชนเก่า อนุรักษ์เพลงพื้นบ้าน จัดงานสืบสาน ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น การถ่ายทอด ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่คนรุ่นหลัง เป็นต้น ๓. ประเมินผลการจัดกิจกรรม ๑ อย่างมีส่วนร่วม โดยครอบคลุมประเด็นทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรม หมายเหตุ: ในตัวชี้วัดนี้มุ่งส่งเสริมประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น อันเป็นอัตลักษณ์ของ แต่ละเมือง	ผลการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น ฐานข้อมูลหรือแหล่งเผยแพร่ข้อมูล ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ย่านเมืองเก่า ชุมชนเก่าที่ได้รับการศึกษาค้นคว้า หรือ อนุรักษ์ จำนวนผู้สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดกิจกรรมอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนแผนงาน โครงการ เทียบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ สถาปัตยกรรม ย่านเมืองเก่า หรือชุมชนเก่า เป็นต้น	๑. ผลงานต่อเนื่อง มีความเป็นอัตลักษณ์โดดเด่น หรือ ๒. ขยายผลการอนุรักษ์ ประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือ ๓. เกิดการแลกเปลี่ยนประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือ ๔. มีแหล่งเรียนรู้ทางด้านประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือ ๕. เกิดผลทางเศรษฐกิจและสังคมเกิดรายได้ จากการท่องเที่ยวมีส่วนช่วยในการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในเมือง
ด้านสิ่งแวดล้อมยั่งยืน			
๑๗. การดูแลรักษา และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ ให้อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี	๑. การวิเคราะห์ สำรวจพื้นที่ วิเคราะห์ทรัพยากรธรรมชาติ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ที่มีความสำคัญ หรือโดดเด่นในพื้นที่ และจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ	๑. มีข้อมูลและแผนการดำเนินงานด้านการดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติให้คงไว้ซึ่งระบบนิเวศที่ดี	๑. ผลงานต่อเนื่อง หรือ ๒. ขยายกลุ่มเป้าหมายเพิ่มขึ้น หรือ ๓. มีการพัฒนาเครือข่ายการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ หรือ

ตัวชี้วัด	กระบวนการ (๑๐ คะแนน)	ผลผลิต (๑๐ คะแนน)	ผลลัพธ์ (๑๐ คะแนน)
	๒. มีการจัดทำแผนด้านการดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติให้คงไว้ซึ่งระบบนิเวศที่ดีอย่างเป็นระบบ ๓. ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการให้ความรู้การสร้างความตระหนักต่อความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพแก่บุคลากรเทศบาลและประชาชนทั่วไป ๔. มีการป้องกัน ปั่นฟู และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำป่าไม่ ชายฝั่ง พื้นที่ชุ่มน้ำ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ฯลฯ มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แนวเศรษฐกิจได้ เช่น นำสมุนไพรมาทำยารักษาโรค การอนุรักษ์พันธุ์ปลาเพื่อการบริโภค ๕. ประเมินผลแผนงาน โครงการ กิจกรรม อย่างมีส่วนร่วม โดยครอบคลุมประเด็นด้านเศรษฐกิจ สังคมจากการดำเนินงาน	๒. ผลการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ เช่น จำนวนพื้นที่ หรือจำนวนพันธุ์กรรมที่ได้ดูแลรักษา จำนวนผู้ร่วมกิจกรรม ต้นไม้ใหญ่ที่ได้รับการขะเบียน จำนวนพันธุ์สัตว์ที่ได้รับการอนุรักษ์ จำนวนผู้ที่ได้รับประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากกิจกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	๔. มีแหล่งเรียนรู้ที่เป็นแบบในการป้องกัน ปั่นฟู อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ
๑๘.การจัดการขยะมูลฝอยชุมชนอย่างครบวงจรและเหมาะสม	๑. ดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยอย่างครบวงจร ประกอบด้วย ๑.๑ การจัดการ ณ แหล่งกำเนิด(ต้นทาง) ๑.๒ การเก็บรวบรวม/ เก็บขยะ (กลางทาง) ๑.๓ การกำจัดขยะที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล (ปลายทาง)	๑. ต้องมีระบบรวบรวม เก็บขนขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพ(กลางทาง) และกำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล (ปลายทาง) โดยอธิบายวิธีการจัดการขยะอย่างละเอียด (วิธีการ/สถานที่/งบประมาณที่ใช้ในการจัดการ)	๑. ผลงานต่อเนื่อง หรือ ๒. ขยายพื้นที่เป้าหมายหรือกลุ่มเป้าหมายเพิ่มขึ้น หรือ ๓. มีเครือข่ายด้านการจัดการขยะมูลฝอย เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการขยะมูลฝอย หรือ

ตัวชี้วัด	กระบวนการ (๑๐ คะแนน)	ผลผลิต (๑๐ คะแนน)	ผลลัพธ์ (๑๐ คะแนน)
	๒. การให้ความรู้เรื่องการจัดการขยะมูลฝอย ส่งเสริมการลดปริมาณขยะ การคัดแยกขยะ รีไซเคิล ขยะอินทรีย์ ขยะทั่วไป ขยะอันตราย และขยะติดเชื้อ การนำขยะมูลฝอยไปขาย หรือใช้ประโยชน์ ๓. มีกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลการจัดการขยะ มูลฝอยที่ถูกต้องเป็นระบบและมีความสม่ำเสมอ	๒. มีข้อมูลผลการจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกต้อง ชัดเจน มีฐานข้อมูลการจัดการขยะ อันประกอบไปด้วย ๒.๑ ปริมาณขยะมูลฝอยที่ลดลง หรือที่คัดแยกได้ เพิ่มขึ้นหรือที่นำกลับมาใช้ประโยชน์มากขึ้น ๒.๒ ปริมาณขยะอันตรายหรือขยะติดเชื้อ ที่รวบรวมส่งไปกำจัดด้วยวิธีเฉพาะ ๒.๓ ปริมาณขยะตกค้างในพื้นที่ลดลง ๒.๔ จำนวนชุมชน หรือจำนวนโรงเรียนปลอดขยะ ๒.๕ มีระบบข้อมูลปริมาณก๊าซเรือนกระจก ที่ลดได้จากกิจกรรมการจัดการขยะ	๔. มีการใช้จ่ายงบประมาณในการจัดการขยะ อย่างมีประสิทธิภาพ (ประหยัด คุ่มค่า และรวดเร็ว)
๑๔.การจัดการน้ำเสีย หรือมลพิษทางอากาศ อย่างเหมาะสม	๑. มีกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ ปัญหามลพิษ ในพื้นที่อย่างเป็นระบบ และถูกต้อง ๒. ดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วมในการจัดการน้ำเสีย เช่น บังคับใช้เทศบัญญัติที่เกี่ยวข้อง หรือ ส่งเสริมการลดปริมาณการใช้ในภาคส่วนต่างๆ หรือส่งเสริมการบำบัดน้ำเสียจากครัวเรือน หรือ ส่งเสริมการติดตั้งถังดักไขมัน หรือมีระบบรวบรวมน้ำเสียที่ครอบคลุมพื้นที่ หรือมีระบบบำบัดน้ำเสียอย่างเหมาะสม หรือนำน้ำเสีย ที่ผ่านการบำบัดกลับมาใช้ใหม่ เป็นต้น ๓. มีแผนงานและกิจกรรมการป้องกัน ควบคุม และติดตามเฝ้าระวัง รวมทั้ง	๑. มีระบบบำบัดน้ำเสียหรือการกำจัดน้ำเสีย ที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพพื้นที่หรือ บริบทของเขตเทศบาล อาทิระบบบำบัด น้ำเสียรวมหรือระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน หรือระบบบำบัดน้ำเสียโดยธรรมชาติ ๒. มีผลการจัดการน้ำเสีย เช่น ข้อมูลการ เฝ้าระวังคุณภาพน้ำ ความถี่ในการตรวจวัด คุณภาพแหล่งน้ำธรรมชาติ จำนวนครัวเรือน ที่ติดตั้งถังดักไขมัน จำนวนหรือร้อยละของ ครัวเรือนที่เชื่อมต่อบริบบบำบัดน้ำเสียรวม ผลจากการนำน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดมาใช้ ประโยชน์ การดูแลความสะอาดของแหล่งน้ำ	๑. ผลงานต่อเนื่อง หรือ ๒. ขยายพื้นที่เป้าหมาย หรือ ๓. มีคุณภาพแหล่งน้ำธรรมชาติ คุณภาพ อากาศอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน หรือ ๔. มีคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยรวมที่ดีขึ้น หรือ ๕. มีความร่วมมือกับองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในการเฝ้าระวัง และ จัดการมลพิษต่างๆ หรือ ๖. มีจำนวนเรื่องร้องเรียนปัญหา^๑น้ำเสียและ มลพิษทางอากาศลดลง

ตัวชี้วัด	กระบวนการ (๑๐ คะแนน)	ผลผลิต (๑๐ คะแนน)	ผลลัพธ์ (๑๐ คะแนน)
	๔. การประเมินผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษทางอากาศหรือมลพิษอื่นๆ ณ แหล่งกำเนิดมลพิษ หรือแหล่งที่คาดว่าจะอาจก่อมลพิษได้	๓. มีระบบการป้องกัน ควบคุมและติดตาม ภาวะวังคุณภาพอากาศ หรือมีผลการจัดการมลพิษอากาศ เช่น ข้อมูลคุณภาพทางอากาศ (ถ้ามี)	
๒๐. การอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่สีเขียวให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต	๑. มีการศึกษา สำรวจ และวิเคราะห์สัดส่วนพื้นที่สีเขียวต่อประชากร หรือการจัดทำแผนการอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่สีเขียว ๒. ดำเนินการอย่างมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และพัฒนาพื้นที่สีเขียวให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต เช่น การอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ที่มีอยู่เดิม หรือการปลูกต้นไม้เพิ่มเติมในพื้นที่ หรือสำรวจจัดทำข้อมูลพื้นที่สีเขียว หรือให้ความรู้ เกี่ยวกับการพัฒนาและดูแลรักษาพื้นที่สีเขียว หรือเพิ่มพื้นที่สีเขียว เป็นต้น ๓. มีกิจกรรมส่งเสริมการใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมในพื้นที่สีเขียวของเทศบาลให้สอดคล้องกับวิถีการดำรงชีวิตของ คนในเมืองและการอนุรักษ์ ๔. มีการประเมินผลทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม อันเป็นผลจากการอนุรักษ์ และพัฒนาพื้นที่สีเขียว	๑. ผลการอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่สีเขียว เช่น ขนาดหรือจำนวนพื้นที่สีเขียวที่ได้รับการพัฒนา หรือสัดส่วนพื้นที่สีเขียวต่อจำนวนประชากร ที่เพิ่มขึ้น หรือร้อยละของพื้นที่สีเขียวต่อพื้นที่เมืองเพิ่มขึ้น หรือระบบข้อมูลปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดลงจากกิจกรรมการเพิ่มหรืออนุรักษ์พื้นที่สีเขียว เป็นต้น ๒. มีกลุ่ม หรือเครือข่ายในการอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่สีเขียวให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต ๓. ฯลฯ	๑. ผลการดำเนินงานต่อเนื่อง หรือ ขยายการดำเนินการพัฒนาพื้นที่สีเขียว หรือ ๒. มีกลุ่มเครือข่ายการพัฒนาพื้นที่สีเขียว หรือมีแหล่งเรียนรู้ด้านธรรมชาติหรือพื้นที่สีเขียว ประโยชน์ที่ต่อการดำรงชีวิต หรือ ๔. มีการใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมในพื้นที่สีเขียวของเทศบาลให้สอดคล้องกับวิถีการดำรงชีวิตของคนในเมือง และการอนุรักษ์เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด	กระบวนการ (๑๐ คะแนน)	ผลผลิต (๑๐ คะแนน)	ผลลัพธ์ (๑๐ คะแนน)
๒๑. การปรับปรุงภูมิทัศน์เมืองให้มี ความสวยงาม และสอดคล้อง กับสภาพเมือง	๑. มีกระบวนการศึกษา วิเคราะห์สำรวจ วางแผน และออกแบบภูมิทัศน์เมืองที่คำนึงถึงอัตลักษณ์ของเมืองและวิถีชีวิตของคนในเมือง โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ๒. ดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วมในการปรับปรุงภูมิทัศน์เมือง ดูแลรักษาให้มีภูมิทัศน์เมืองให้มีความสวยงามและสอดคล้องกับสภาพเมือง เช่น การออกกระเบียบการใช้สถานที่ ๓. มีกิจกรรมส่งเสริมให้ประชาชนได้ใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ๔. มีการปรับปรุงภูมิทัศน์เมือง จากการประเมินผลความพึงพอใจของประชาชน และการใช้ประโยชน์จากการปรับปรุงภูมิทัศน์เมือง	๑. ผลการปรับปรุงภูมิทัศน์เมือง เช่น จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการปรับปรุงภูมิทัศน์ หรือพื้นที่ที่ดำเนินการปรับปรุงภูมิทัศน์เป็น Landmark ของเมือง หรือภูมิทัศน์ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว หรือความพึงพอใจต่อการปรับปรุงภูมิทัศน์ เป็นต้น ๒. จำนวนประชาชนผู้เข้าร่วมกิจกรรม หรือจำนวนผู้ใช้ประโยชน์ หรือจำนวนผู้ได้รับประโยชน์จากการปรับปรุงภูมิทัศน์เมือง	๑. มีการดำเนินงานต่อเนื่อง หรือ ๒. ขยายผลการดำเนินการพัฒนาภูมิทัศน์เมือง หรือ ๓. ภูมิทัศน์เมืองที่ปรับปรุงนั้นมีความโดดเด่น หรือสร้างความเป็นเอกลักษณ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวให้กับเมือง หรือ ๔. ความพึงพอใจของผู้อยู่อาศัยต่อภูมิทัศน์เมือง ภายใต้งบไขความสอดคล้องกับบริบทอัตลักษณ์เมือง หรือ ๕. ประชาชนที่ประชาชนในเมืองได้รับการเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม จากการปรับปรุงภูมิทัศน์เมือง
๒๒. การส่งเสริม การผลิต บริการ และ การบริโภค เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม	๑. เทศบาลดำเนินกิจกรรมด้านการส่งเสริมการผลิต การบริโภค หรือบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดซื้อจัดจ้างเลือกใช้บริการจ้างเหมาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ๒. จัดทำข้อมูลรายชื่อหน่วยงานและสถานประกอบการในพื้นที่ อาทิ หน่วยงานราชการ เอกชน สถานประกอบการ ร้านค้า ร้านอาหาร โรงเรียน วัด ฯลฯ เพื่อกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการส่งเสริม	๑. ผลการบริหารงานของเทศบาลที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น จำนวนสินค้าหรืองบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างสีเขียว จำนวนครั้งหรือร้อยละในการใช้บริการจ้างเหมาที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสิ่งแวดล้อม จำนวนการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่ผลิตในพื้นที่	๑. มีการดำเนินงานต่อเนื่อง หรือ ๒. ขยายการส่งเสริม การผลิต การบริการ การบริโภค ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หรือ ๓. มีเครือข่ายของผู้ผลิต และผู้บริโภค และบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น หรือ ๔. เทศบาลได้รับการรับรองมาตรฐานสิ่งแวดล้อม อาทิ สำนักงานสีเขียว เป็นต้น

ตัวชี้วัด	กระบวนการ (๑๐ คะแนน)	ผลผลิต (๑๐ คะแนน)	ผลลัพธ์ (๑๐ คะแนน)
๒๓. การส่งเสริมการใช้พลังงานและน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ	๑. เทศบาลมีแผนงานและกิจกรรมด้านการใช้และอนุรักษ์พลังงานและน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ๒. การส่งเสริมการใช้พลังงานและน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ให้ความรู้เรื่องการอนุรักษ์พลังงานและน้ำ รณรงค์ประหยัดไฟฟ้า และส่งเสริมการใช้อุปกรณ์ประหยัดไฟฟ้าไม่จ่ายเป็นค่าไฟฟ้า ๓. มีการสำรวจ ติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารจัดการน้ำ การจัดหาแหล่งน้ำสะอาดหรือพัฒนา และดูแลแหล่งน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภคให้เพียงพอสำหรับประชาชน หรือ ๔. มีการประเมินการบำบัดน้ำทิ้งในพื้นที่ในระดับองค์กรหรือในระดับเมือง	ผลการส่งเสริมการใช้พลังงานและน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น รายงานข้อมูลแสดงแนวโน้มการประหยัดไฟฟ้า น้ำดื่มเชื้อเพลิง หรือน้ำประปา (ย้อนหลัง) ในพื้นที่เทศบาล และสำนักงานเทศบาลหรือจำนวนครัวเรือนหรือสถานประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรมลดการใช้พลังงานหรือเปลี่ยนมาใช้พลังงานทดแทน หรือประชาชนมีความรู้เข้าใจการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ	๑. มีการดำเนินงานต่อเนื่อง หรือ ๒. ขยายกลุ่มเป้าหมาย หรือ ๓. มีเครือข่ายด้านพลังงาน เครือข่ายการจัดการน้ำ การอนุรักษ์น้ำ หรือ ๔. มีแหล่งน้ำสะอาดอย่างเพียงพอต่อ การอุปโภค บริโภคของประชาชนหรือ ๕. คาร์บอนฟุตพริ้นท์ในระดับองค์กร หรือ ในระดับเมืองลดลง หรือ ๖. มีแหล่งเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์พลังงาน และน้ำ หรืออื่นๆ

ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน
ด้านเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี	
๒๔.การกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์พร้อมแปลงไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม	พิจารณาจากผลการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยตามข้อต่อไปนี้ ด้านที่ ๑ ด้านการบริหารจัดการ หมวด ๑ การวางแผนพัฒนาท้องถิ่น ข้อ ๑.๒ การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ๓ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๒) ข้อ ๑.๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น ข้อ ๑.๔ การนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไปใช้ในการจัดทำแผนพัฒนา ๓ ปี ข้อ ๑.๖ การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น
๒๕.การพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความรอบรู้และเชี่ยวชาญในงานรับผิดชอบ	พิจารณาจากผลการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยตามข้อต่อไปนี้ ด้านที่ ๒ ด้านการบริหารงานบุคคลและกิจการสภา หมวด ๑ ความสอดคล้องเชิงยุทธศาสตร์ ข้อ ๑.๕ การดำเนินการตามแผนพัฒนาบุคลากร ข้อ ๑.๖ การฝึกอบรมบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้อ ๑.๗ การส่งเสริมพัฒนาความรู้ ข้อ ๑.๘ การพัฒนาบุคลากรทุกสายงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านที่ ๒ ด้านการบริหารงานบุคคลและกิจการสภา หมวด ๔ ประสิทธิภาพของการบริหารทรัพยากรบุคคล ข้อ ๔.๒ การประเมินผลการฝึกอบรม ด้านที่ ๒ ด้านการบริหารงานบุคคลและกิจการสภา หมวด ๖ การดำเนินกิจการของสภาท้องถิ่น ข้อที่ ๖.๑.๔ การพัฒนาความรู้ให้แก่สมาชิกสภาท้องถิ่น

ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน
๒๖.การสร้างองค์กรเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้	พิจารณาจากผลการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ตามข้อต่อไปนี้ ด้านที่ ๒ ด้านการบริหารงานบุคคลและกิจการสภา หมวด ๔ ประสิทธิภาพของการบริหารทรัพยากรบุคคล ข้อ ๔.๓ การสร้างองค์กรเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ข้อ ๔.๔ การจัดองค์ความรู้ในองค์กร
๒๗.การสนับสนุนให้เกิดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงานที่เอื้อต่อคุณภาพชีวิตที่ดี	พิจารณาจากผลการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ตามข้อต่อไปนี้ ด้านที่ ๒ ด้านการบริหารงานบุคคลและกิจการสภา หมวด ๓ คุณภาพชีวิตและความสมดุลของชีวิตกับการทำงาน ข้อ ๓.๒ การทำงานขององค์กร ข้อ ๓.๔ การจัดสถานที่ทำงาน
๒๘.การส่งเสริมให้ผู้บริหารและบุคลากรมีคุณธรรมจริยธรรมในการบริหารและทำงานตามมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	พิจารณาจากผลการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ตามข้อต่อไปนี้ ด้านที่ ๒ ด้านการบริหารงานบุคคลและกิจการสภา หมวด ๑ ความสอดคล้องเชิงยุทธศาสตร์ ข้อ ๑.๙ การดำเนินกิจกรรมด้านมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรม ข้อ ๑.๑๐ การจัดทำโครงการด้านมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรม ข้อ ๑.๑๑ การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและการป้องกันการกระทำผิดจริยธรรม ด้านที่ ๔ ธรรมาภิบาล หมวดที่ ๑ นโยบายและกติการวม ข้อ ๑.๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดทำแผน/ แนวทางเพื่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือการส่งเสริมความโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาลในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้อ ๑.๒ กิจกรรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเพื่อการสร้างความโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล

ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน
๒๙.การมีกระบวนการตอบสนองต่อการให้บริการขอรับบริการและจัดการข้อร้องเรียนของประชาชนอย่างครบถ้วนเป็นระบบ	พิจารณาจากผลการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ตามข้อต่อไปนี้ ด้านที่ ๑ ด้านการบริหารจัดการ หมวด ๓ การจัดการข้อร้องเรียน ข้อ ๓.๑ ร้อยละของข้อร้องเรียน ต่อ อบท. ที่ดำเนินการสำเร็จลดลง ข้อ ๓.๒ ร้อยละของข้อร้องเรียนที่มาจากศูนย์ดำรงธรรมที่ดำเนินการสำเร็จลดลง ด้านที่ ๑ ด้านการบริหารจัดการ หมวด ๔ การบริการประชาชน ข้อ ๔.๑ การอำนวยความสะดวกในการบริการประชาชน ข้อ ๔.๒ ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลายเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนที่จะติดต่อสอบถามหรือขอข้อมูล หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ อบท. ข้อ ๔.๓ การประเมินความพึงพอใจของประชาชน ณ จุดบริการ ด้านที่ ๑ ด้านการบริหารจัดการ หมวด ๗ การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน ข้อ ๗.๒ มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือโทรคมนาคมเพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ข้อ ๗.๓ มีการบริการเชิงรุกเพื่อบริการประชาชน ด้านที่ ๔ ธรรมาภิบาล หมวดที่ ๓ มาตรฐานการให้บริการ ข้อ ๓.๑ การจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน ตามพ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๓.๒ การจัดช่องทางในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ด้านที่ ๔ ธรรมาภิบาล หมวดที่ ๔ การมีระบบ/ กลไกการจัดการกับข้อร้องเรียน ข้อ ๔.๑ การมีระบบ/กลไกจัดการกับข้อร้องเรียน ข้อ ๔.๒ การพิจารณาวิธีนัยของการร้องเรียนร้องทุกข์โดยเร็ว

ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน
๓๐.การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และผลงานของเทศบาล	พิจารณาจากผลการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ตามข้อต่อไปนี้ ด้านที่ ๕ ธรรมาภิบาล หมวดที่ ๒ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและการมีส่วนร่วม ข้อ ๒.๑ การดำเนินงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ข้อ ๒.๓ ช่องทางประจำสำหรับเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๓๑.ความร่วมมือในการ ดำเนินงานกับหน่วยงานอื่น	พิจารณาจากผลการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ตามข้อต่อไปนี้ ด้านที่ ๑ ด้านการบริหารจัดการ หมวด ๗ การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน ข้อ ๗.๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีโครงการซึ่งได้บูรณาการการปฏิบัติงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น หรือร่วมกับหน่วยงานอื่นในรอบปีที่ผ่านมาหรือไม่
๓๒.การจัดเก็บรายได้ให้ได้ตาม เป้าหมาย การลดรายจ่าย หรือความพยายามในการหารายได้อื่น	พิจารณาจากผลการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ตามข้อต่อไปนี้ ด้านที่ ๓ ด้านการบริหารการเงินและการคลัง หมวดที่ ๑ การจัดเก็บรายได้ หมวดย่อยที่ ๒ กรณีประเมินเทศบาล/อบต. ข้อ ๑.๒.๑-๑.๒.๑๓ (พิจารณาทั้งหมวด) ด้านที่ ๓ ด้านการบริหารการเงินและการคลัง หมวดที่ ๖ ผลสัมฤทธิ์ หมวดย่อยที่ ๒ การเพิ่มขึ้นของรายได้ กรณีประเมินเทศบาล ข้อ ๖.๒.๓ — ๖.๒.๕ (พิจารณาทั้งหมวดย่อย)

ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน
๓๓. ความพยายามในการใช้งบประมาณให้เป็นไปตามที่คาดการณ์ และมีเหตุผลอันควรในการโอนงบประมาณ	พิจารณาจากผลการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ตามข้อต่อไปนี้ ด้านที่ ๑ ด้านการบริหารจัดการ หมวด ๑ การวางแผนพัฒนาท้องถิ่น ข้อ ๑.๕ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำโครงการในแผนพัฒนา ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒) มาดำเนินการตามแผนฯ โดยใช้เงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือเงินนอกงบประมาณ (เฉพาะโครงการที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาฯ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐) ด้านที่ ๓ ด้านการบริหารการเงินและการคลัง หมวดที่ ๒ การจัดทำงบประมาณ ข้อที่ ๒.๓ การตั้งงบประมาณรายจ่าย หมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในเทศบัญญัติ ข้อที่ ๒.๔ การโอนงบประมาณรายจ่ายประจำปีข้ามหมวด ด้านที่ ๓ ด้านการบริหารการเงินและการคลัง หมวดที่ ๔ การบริหารการเงินและงบรายจ่าย ข้อที่ ๔.๑.๒ อปท. มีการจัดทำแผนการใช้จ่ายเงินต่อหน่วยงานคลังทุกไตรมาส และเบิกจ่ายเงิน ๔ ประเภท (ค่าตอบแทน, ค่าใช้สอย, ค่าวัสดุ, ค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง) เป็นไปตามแผนการใช้จ่ายเงิน ข้อที่ ๔.๑.๕ การใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายหมวดครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ที่มีรายการจ่ายประจำ พิจารณาจากการเบิกจ่าย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ (ไม่รวมการกันเงินเหลือปี)

ตัวชี้วัด	กระบวนการ (๑๐ คะแนน)	ผลผลิต (๑๐ คะแนน)	ผลลัพธ์ (๑๐ คะแนน)
๓๔. นวัตกรรม การพัฒนาเมือง ด้านต่างๆ	๑. มีกระบวนการวิเคราะห์สภาพปัญหา บริบท และความต้องการของการของเทศบาล ๒. มีโครงการหรือกิจกรรมที่เทศบาลดำเนินการ ตามหลักบูรณาการ มีความเฉพาะตัว เป็นนวัตกรรมการพัฒนาเมืองด้านต่างๆ ที่ถูกคิดค้น หรือปรับใช้ หรือทดลองใช้ได้ อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพปัญหา บริบท และความต้องการของท้องถิ่นและ สถานการณ์การพัฒนาของเทศบาล ๓. มีการประเมินผลการใช้นวัตกรรมในการ พัฒนาเมือง	ผลสำเร็จที่เกิดจากการใช้นวัตกรรม เช่น ประโยชน์ที่เกิดขึ้น จำนวนผู้ได้รับประโยชน์ จำนวนนวัตกรรม หรือสิ่งที่เกี่ยวข้องกับ นวัตกรรมนั้นๆ เป็นต้น	นวัตกรรมถูกนำไปขยายผลหรือพัฒนาเป็น แหล่งเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ ได้รับ การยอมรับจากชุมชนและสังคม

การส่งผลงานเข้าร่วมการประเมิน เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

๔. การส่งผลงานเข้าร่วมประเมิน เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

การประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน เป็นการประเมินทั้ง “กระบวนการดำเนินงาน ผลผลิต และ ผลลัพธ์” ที่เทศบาลได้ลงมือทำแล้ว และผลงานนั้นส่งผลต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน โดยให้ความสำคัญต่อการแสดงผลงานที่ชัดเจน ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ รวมถึงความยั่งยืนของการดำเนินงาน และการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการพัฒนาเมือง

ในการจัดส่งผลงานเข้าร่วมการประเมินฯ เทศบาลควรศึกษาข้อมูลในคู่มือนี้โดยละเอียด และดำเนินการตามเงื่อนไขที่กำหนด

- ✓ คัดเลือกผลงานเด่นที่ดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน
- ✓ สรุปลงข้อมูลลงในแบบรายงานข้อมูลที่กำหนดไว้ ด้วยการพิมพ์
- ✓ แนบเอกสารแสดงรายละเอียดการดำเนินงานและหลักฐานประกอบที่ชัดเจน
- ✓ ส่งแบบรายงานข้อมูล เอกสาร และหลักฐานต่างๆ จำนวน ๑ ชุดมายังสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดภายในเวลาที่กำหนด

๔.๑ วิธีการส่งผลงานเข้าร่วมการประเมิน

- กรอกข้อมูลพื้นฐานของเทศบาลและผลการดำเนินงานรายตัวชี้วัด ลงในแบบรายงานข้อมูล (สามารถดาวน์โหลดจากเว็บไซต์ที่ระบุไว้ด้านล่าง) ด้วยการพิมพ์อย่างครบถ้วน
- เตรียมข้อมูลหรือหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงกระบวนการดำเนินงานและผลการดำเนินงานอย่างชัดเจน โดยจัดเป็นหมวดหมู่แยกตามองค์ประกอบ ๔ ด้าน ของเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน
- รวบรวมแบบรายงานข้อมูล เอกสาร และหลักฐาน จัดส่งไปรษณีย์ไปยังสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดที่เทศบาลมีพื้นที่ตั้งอยู่ โดยจะพิจารณารับผลงานที่ประทับตราไปรษณีย์จนถึงวันที่กำหนดปีรับสมัคร
- กรณีมีข้อสงสัยหรือต้องการคำแนะนำท่านสามารถสอบถามได้จากสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด หรือสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคในพื้นที่ (ตามที่อยู่และเบอร์ติดต่อท้ายเล่มคู่มือ)

สำหรับแบบรายงานข้อมูล และข้อมูลอื่นๆ สามารถดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์ ดังนี้

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
www.deqp.go.th

๔.๒ ข้อแนะนำในการส่งผลงานเข้าร่วมประเมิน

๑ กรอกแบบรายงานข้อมูล

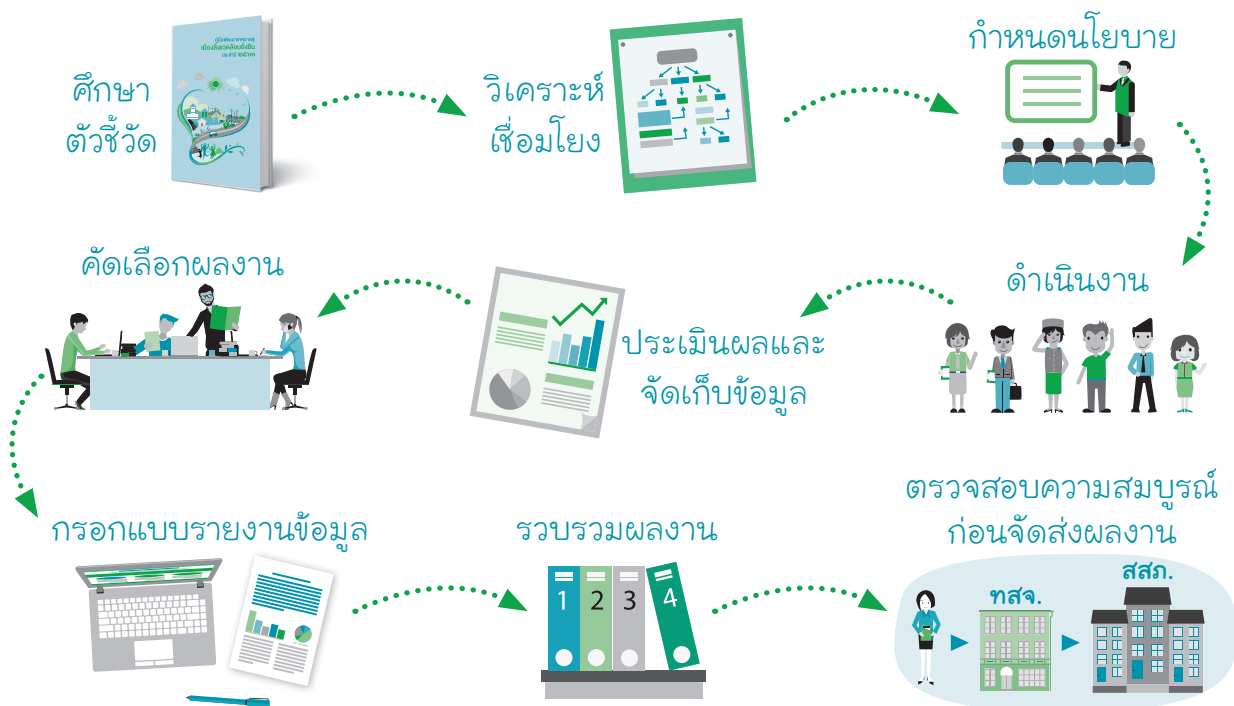
เทศบาลต้องรายงานข้อมูลที่เป็นจริงเท่านั้น โดยทำการสรุปข้อมูลและสรุปผลการดำเนินงานแต่ละตัวชี้วัด จัดพิมพ์ลงในแบบรายงานข้อมูลที่สามารถดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์ ด้วยเนื้อหาที่กระชับ ชัดเจน และสอดคล้องกับตัวชี้วัดนั้นๆ โดยสามารถเพิ่มพื้นที่ในการรายงานข้อมูลได้ตามความเหมาะสม

๒ รวบรวมผลงานและหลักฐานประกอบ

ในการนำเสนอผลงานตามตัวชี้วัดต่างๆ ควรจัดทำเป็นเอกสารรายละเอียดการดำเนินงาน พร้อมหลักฐานประกอบอย่างชัดเจน เช่น เอกสารโครงการ สื่อเผยแพร่ สถิติข้อมูล ภาพถ่าย ผลการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน เป็นต้น โดยหลักฐานเหล่านั้น อาจแทรกในเนื้อหาการนำเสนอผลงานหรือแยกออกมาก็ได้ ทั้งนี้ ควรแบ่งเป็นหมวดหมู่ หรือแยกเป็น ๔ เล่ม ตามองค์ประกอบของเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ได้แก่ เมืองอยู่ดี คนมีสุข สิ่งแวดล้อมยั่งยืน เทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการพิจารณาของคณะกรรมการ

๓ ตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนจัดส่งผลงาน

ทีมงานจัดทำข้อมูลการประเมินควรมีการประชุมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อช่วยกันตรวจสอบความสมบูรณ์และครบถ้วนของข้อมูล ก่อนเสนอผู้บริหารเทศบาลพิจารณา และจัดส่งมายังสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดในพื้นที่ ภายในเวลาที่กำหนด รวมทั้งควรตรวจสอบการได้รับเอกสารให้เป็นที่ยอมรับ

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม

กลุ่มส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน สำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔๔ ซอย ๓๐ ถนนพระราม ๖ พญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๒๔๘-๕๖๕๒

โทรสาร ๐-๒๒๔๘-๕๖๕๐

เว็บไซต์ www.deqp.go.th

E-mail: deqp_la21@live.com, la21.deqp@gmail.com

สแกนเพื่อดูวิดีโอ

- คู่มือการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน
- แบบรายงานข้อมูลการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

